



Dobrodošli na desnem bregu Mure

Fünkešnica

www.verzej.si | www.centerduo.si | www.marianum.si

Leto II, številka 3, september 2009



Foto: Mirko Rakovnik

Spoštovane občanke in občani!

Jesenski meseci prinašajo daljše večere, ki so kot nalašč za več medsebojnega druženja in večernega branja. H krajsanju teh večerov Vam bo zagotovo pripomogla tudi nova številka lokalnega časnika FÜNKEŠNICA, ki izhaja prvič kot skupno delo novega uredniškega odbora. Prepričan sem, da bo tudi tako ta številka, kakor tudi vse naslednje, zanimiva za branje in

bo vsem občankam in občanom posredovala kar največ informacij v zvezi z aktualnimi dogodki v občini.

Delo in življenje občanov in občine od izida prejšnje številke je bilo zelo pestro, sam se bom dotaknil le nekaj najpomembnejših stvari iz delovanja občine.

Splošna gospodarska kriza pušča posledice tudi v delovanju občine,

saj je občina posredno zelo odvisna od prihodkov v državni proračun, ki pa se v sled poglobljanja krize še kar znižujejo. V takšnih primerih je ponavadi na udaru najprej področje investicij. Naša občina je glede na svojo majhnost in omejene lastne vire pri svojem razvoju še posebej odvisna od sofinanciranja investicij države, zato smo pri oblikovanju proračuna

upoštevali nekatere sklepe države, za katere smo upali, da bodo imeli za posledico realizacijo v letošnjem državnem in posledično tudi občinskem proračunu. Pa se to na žalost ni zgodilo. Kljub prijavi na razpis za dograditev vodovoda še danes nimamo sklepa o sofinanciranju in bojim se da bomo pri projektu Pomurskega vodovoda spet »pripeljeni žejni čez vodo«. Posledično zaradi neizgrajenega vodovoda v Banovcih nismo mogli pristopi k izgradnji turistične infrastrukture v Banovcih (pločniki, razsvetljava, preplastitev cest) čeprav imamo za ta projekt že odobrena sredstva. Črpanje teh sredstev smo prenesli v naslednje leto. Glavna naša naloga v tem času pa je poiskati finančni vir, s pomočjo katerega bomo vodovodno omrežje zgradili v prvi polovici naslednjega leta.

Tudi pri obnovi osnovne šole kljub sklepu o sofinanciranju nismo mogli pričeti z investicijo, saj ministrstvo ni zagotovilo sredstev za sofinanciranje investicije. Tudi pri tem projektu upamo na pričetek v naslednjem letu.

V tem času pa je bilo tudi nekaj pozitivnih stvari za našo občino. Tako smo uspeli pridobiti vsa sredstva za plačilo povezovalne ceste med Veržejem in Banovci, kar bo precej sprostilo naše razvojne možnosti v naslednjem letu. Prav tako smo z Nogometno zvezo Slovenije podpisali pogodbo o ureditvi igrišča z umetno travo na sedanjih lokacijah opuščenih teniških igrišč.



Občina Veržej je bila kot vodilni partner uspešna tudi na razpisu programa Interreg Cilj 3, kjer smo pridobili znatna sredstva za izvajanje projekta Rokodelske akademije. Skratka ob vseh težavah tudi nekaj vzpodbudnih dogodkov, ki nam dajejo optimizem in veliko dobre volje za nadaljnje delo.

Želim Vam prijetno branje z upanjem, da kljub krizi in težavam ne bomo izgubili upanja in vedrega pogleda v prihodnost.

*Slavko PETOVAR, dipl. inž. agr.
župan Občine VERŽEJ*

Zapis z 21. seje občinskega sveta

Člani občinskega sveta so se sredi poletja (16. julija 2009) sestali na že 21. redni seji Občinskega sveta.



Na seji, ki je v celotni dolžini trajala kar 3 ure in pol, obravnavanih pa je bilo 15 točk dnevnega reda, so člani občinskega sveta razpravljali o pridobljenem pravnem mnenju v zvezi z zahtevkom Komunalno stanovanjskega podjetja Ljutomer o pokrivanju izgube pri opravljanju gospodarske javne službe ravnanja z odpadki, zaradi nepravilne potrditve cen s strani Vlade Republike Slovenije.

Kot smo že poročali, je Komunalno stanovanjsko podjetje Ljutomer v septembru 2007 naslovilo na Občino Veržej predlog za povišanje cen ravnanja z odpadki, saj so pri izvajanju te službe nastali dodatni stroški zaradi nove lokacije odlagališča odpadkov v Puconcih in dodatnih stroškov za prevoz odpadkov do te lokacije. Občinski svet Občine Veržej je KSP Ljutomer soglasje k povišanju cen dal s sklepom dne 18.9.2007, vendar pa končne cene potrjuje Vlada Republike Slovenije. Ta pa je predlog za dvig cene zadrževala najbrž zaradi državnoborskih volitev v letu 2008 in šele po njih sprejela sklep o povišanju cene. Zaradi tega je v tem več kot enoletnem obdobju nastala pri Komunalno stanovanjskemu podjetju Ljutomer poslovna škoda, ker so cene ravnanja z odpadki pri uporabnikih ostale nespremenjene. To škodo je KSP Ljutomer hotel izterjati pri občinah, vendar pa si je Občina Veržej pridobila pravno mnenje z Inštituta za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor. Le-ta v svojem mnenju zatrjuje, da organi občine ne morejo nositi nikakršne odgovornosti za nastalo situacijo in niso dolžni povrniti koncesionarju nastalo škodo (v primeru Občine Veržej

Fünkešnica Dobrodošli na desnem bregu Mure

Uredniški odbor: Janez Krnc (glavni in odgovorni urednik), Tatjana Vokić (pomočnica urednika), Alenka Belec, Bojan Ferenc, Damjana Ferenc, Ivan Kuhar, Vito Šadl • Lektoriranje: Ivan Kuhar • Prelom in oblikovanje: Marko Suhoveršnik • Založnik: Občina Veržej • Tisk: Itagraf d. o. o. Ljubljana, september 2009 • Naklada: 500 izvodov • *Fünkešnica* ni napredaj - vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežih Občine Veržej ali TIC-a Veržej.

Občina Veržej
Ulica bratstva in enotnosti 8
9241 Veržej
T: +386 2 58 44 480
F: +386 2 58 44 488
E: obcina.verzej@siol.net
S: www.verzej.si

TIC Veržej
Zavod Marianum Veržej
Puščenjakova 1
9241 Veržej
T: +386 51 654 778
E: center.duo@siol.net
S: www.centerduo.si

okrog 25.000 EUR za leto 2008), saj iz dokumentacije ni razvidno, zakaj Vlada Republike Slovenije o zahtevku ni odločila, ali iz razlogov, ki so na strani koncesionarja ali iz drugih razlogov. Če je nastala škoda posledica ravnanja državnih organov, lahko koncesionar terja škodo le od teh organov. 25.000 za leto 2008.

Starši otrok kombiniranega razreda 2/3 so že pred začetkom novega šolskega leta skupaj z vodstvom šole podali prošnjo Občini Veržej za financiranje dodatnih ur v kombiniranem razredu. Ravnatelj, ki je bil na seji, je članom občinskega sveta dodatno predstavil nastali problem. Povedal je, da je v dveh sosednjih generacijah razredov manj kot 21 otrok, zaradi česar morajo oblikovati kombiniran oddelk. V šolskem letu 2009/10 bo tako potrebno vzpostaviti kombiniran razred učencev 2. in 3. razreda. V kombiniranih oddelkih 1. in 2. razreda Ministrstvo za šolstvo in šport po normativih financira dodatnih 10 ur druge učiteljice, za kombinirane oddelke višjih razredov pa le 4 ure dodatne učiteljice, kar je zaskrbelo starše teh otrok, ker da njihovi otroci v tem primeru naj ne bi bili deležni zadostne kvalitete pouka zaradi zahtevnega programa, ki ga je potrebno uresničiti, za kar ministrstvo ne ponuja zadostnega števila ur druge učiteljice. Ministrstvo za šolstvo in šport je pobudo staršev in vodstva šole gladko zavrnilo z obrazložitvijo, da ne morejo odstopati od sprejetih normativov. Občina Veržej je predlog po financiranju dodatnih 6 ur druge učiteljice podprlo, pri čemer pa je tudi s strani Občine Veržej na Ministrstvo za šolstvo in šport romala prošnja po skupnem sofinanciranju tega nadstandarda, saj gre za šolo, ki ima oba ustanovitelja. Ministrstvo je tudi občini z enako obrazložitvijo zavrnilo prošnjo. Tako bo Občina Veržej v šolskem letu 2009/10 sama financirala »manjkajoče« 4 ure dodatne učiteljice v tem kombiniranem razredu.

Člani občinskega sveta so se seznanili s poročilom Nadzornega odbora Občine Veržej, ki je pregledal izvrševanje proračuna Občine Veržej v letu

2008. Pri pregledu ni naletel na nepravilnosti.

Janez Krnc, odgovorni urednik občinskega glasila, je podal v skladu z Odlokom o ustanovitvi in izdaji javnega glasila občine Veržej predlog za imenovanje članov uredniškega odbora. Njegov predlog 5 članov so soglasno podprli, dodatnega 6 člana pa je predlagala Občina Veržej. Tako so člani uredniškega odbora Tatjana Vokič, Damjana Ferenc, Ivan Kuhar, Vito Šadl, Bojan Ferenc, s strani Občine Veržej pa je bila imenovana Alenka Belec. Sprejeta je bila tudi programska zasnova glasila za leto 2009. Glasilo bo izhajalo 4-krat letno.

Janez Krnc, tokrat v vlogi vodja Centra DUO, je člane občinskega sveta podrobneje seznanil s projektom Rokodelska akademija, ki je podrobneje predstavljen na drugem mestu tega glasila.

S spremembo in dopolnitvijo Odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč na območju občine Veržej je Občina Veržej podaljšala koncesijsko razmerje z obstoječim koncesionarjem Dušanom Bratušo iz Križevcev pri Ljutomeru vse do spremembe novih občinskih predpisov, ki bodo sprejeti na podlagi nove zakonodaje s področja pogrebne dejavnosti in upravljanja s pokopališči.

Pripravil Bojan Ferenc



Foto: Simon Krnc



Foto: Simon Krnc

ROKODELSKA AKADEMIJA - PRILOŽNOST IN IZZIV

Zavod Marianum Veržej v svoji organizacijski enoti Centru DUO – Center domače in umetnostne obrti, s projektom financiranim z evropskimi sredstvi, odpira nove možnosti, najprej za same rokodelce Pomurja, kakor tudi za širšo javnost, ki se bo preko različnih programov, ki jih bomo ponujali, vključevala v sam projekt.

Pri projektu sodeluje 11 partnerjev, poleg **vodilnega partnerja** – OBČINE VERŽEJ – še: **slovenski** (Center RS za poklicno izobraževanje, Javni zavod Krajinski park Goričko, Pokrajinski muzej Murska Sobota, Pomelaj, zadruža za razvoj podeželja, z.o.o., Prleška razvojna agencija in Zavod Marianum Veržej - Center DUO) in **madžarski** partnerji (Hegypásztor Kör, Rimsko katoliška fundacija Martineum, Direkcija muzejev Železne Županije - Savaria Múzeum in Društvo za ljudsko umetnost v Županiji Zala).

Center DUO kot pobudnik in ustanovitelj Združenja rokodelcev SV Slovenije v svoji galeriji v Veržeu predstavlja že čez petdeset rokodelcev, katerim načrtujemo, da se bo v času izvajanja projekta pridružil še kakšen. Z vključitvijo v mrežo rokodelcev, ki se oblikuje v našem centru, se izvaja promocija ponudbe vsakega posameznika in skupne ponudbe. Ker težimo k čim višji kakovosti in umetniški vrednosti izdelkov, gojimo poseben odnos do izdelkov z oznako »Rokodelstvo Art & Craft Slovenija«, vse rokodelce, ki še za določen izdelek omenjenega certifikata niso pridobili pa vzpodbujamo, da ga izpopolnijo in tako višajo vrednost svojega dela.

Z vsebinami bo Rokodelska akademija še bolj posegla na izobraževalno področje in rokodelsko dediščino vzhodne Slovenije približevala mladim generacijam, predvsem skozi različne rokodelske delavnice, raziskovalne taborne (predvideni so 4 lokalni in 2 mednarodna tabora) in rokodelsko šolo v naravi. Udeleženci teh vsebin bodo prišli v stik z rokodel-

skim delom in tudi samimi izdelki v avtohtonem okolju, kar bo pritegnilo njihovo pozornost, hkrati pa se bodo seznanili z dejanskim potekom izdelave različnih izdelkov. Tako predstavljeno slovensko kulturno dediščino bodo doživeli na svojstven način, predvsem kot živ in delujoč organizem, v katerem lahko najdejo svoj poklic ali nahranijo kulturno lakoto, ne pa kot nek zgodovinski utrinek, ki je že zdavnaj izgubil svoj sijaj. A ne le mlajše generacije, tudi druge skupine pričakujemo, da se bodo vključevale v



Naložba v vašo prihodnost

Operacijo delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

naše programe. Preko krajših delavnic (10 oblikovanih krajših programov usposabljanja za 5 različnih ciljnih skupin) se bodo lahko seznanili s potekom izdelave izdelka domače umetnostne obrti tudi turisti, mentorji, ki delajo z mladimi, ranljive družbene skupine in vsi ostali zainteresirani, seveda po prilagojenih standardih za določeno skupino. Za vse, ki pa bodo začutili umetniško ustvarjalnost in jo želeli razvijati še naprej in jo vedno znova izpopolnjevati, pa bodo na voljo izobraževalni programi, po katerih si bodo lahko pridobili tudi formalno

izobrazbo za izvajanje določenih dopolnilnih ali samostojnih dejavnosti (predvidena je priprava 1 oblikovanega programa srednjega poklicnega izobraževanja, 6 oblikovanih NPK-jev, 6 oblikovanih programov usposabljanja za certificiranje NPK).



Tako se s projektom Rokodelska akademija v Veržeu odpirajo nove možnosti, ki bodo povezale celotno pomursko rokodelstvo, izročilo in kulturno dediščino, hkrati pa bomo te panoge na novo oživljali in jim dali nove vsebine. Rokodelci bodo imeli možnost predstavljati svoje delo in izdelke, vsi ostali zainteresirani pa bomo imeli možnost spoznavati, preizkusiti se in nenazadnje tudi izdelati izdelek domače umetnostne obrti. S tem bomo prodirali do svojih korenin, bolje razumeli način in lepote življenja pred vdorom raznorodnega kiča, ki nas vsakodnevno bombardira skozi takšne in drugačne oglase in nas prepričuje, da brez tega ne bi mogli živeti. Zato naj bo Rokodelska akademija izziv, da sebi in otrokom dokažemo, da še nismo izgubili občutka za kulturno dediščino, ki so nam jo podarili naši straši in stari starši.

Ivan Kuhar



Foto: Mirko Rakovnik

Turistični ponudniki občine Veržej se predstavijo

Sončna hiša

V Sončni hiši v Banovcih domuje hotel, v katerem je še posebej poudarjena osebna obravnava gostov. Ne glede na to, ali gostje uživajo v izvrstnem izboru jedi ob zajtrku ali pa le počivajo v Sončni sobi, jim je osebje hotela vselej na voljo. V petih prostornih in okusno opremljenih in unikatnih luksuznih sobah (suitih), v prelepi, nanovo zgrajeni vili, v osrčju pristnega naravnega bogastva Prlekije, lahko gostijo največ 18 gostov hkrati in jim tako ponudijo še kako potrebno diskretnost in udobje. Na vrtu goste razveseljuje Wellness kotiček s programi za dobro počutje in enkratnim panoramskim razgledom.

Vse foto: arhiv Sončne hiše



Pogovarjali smo se z Natašo Kegelj Kovačič, izvršno direktorico Sončne hiše.

Sončna hiša je članica mednarodne verige Small Elegant Hotels in je hkrati tudi prvi designersko opremljen butični hotel (design boutique hotel) v Sloveniji. Po katerih kriterijih se prenočiščem podeli naziv butičnega hotela in kako se je pri vas oblikovala ideja za odprtje Sončne hiše?

V svetu in turizmu je glede teh kriterijev vse zelo jasno in odprto, v Sloveniji, kjer se butični turizem šele

hotelskih storitev in ne samo kot prenočišča. Midva z možem (Aleš Kegelj, op.a.) sva prvo Sončno hišo v Banovcih postavila kot "test", kot turistično inovacijo v slovenskem prostoru, saj do izpred dveh let nazaj še ni bilo podobnega produkta. Danes so razmere že drugačne in opaziti je vedno več trenda v razvoju tovrstnih hotelov. Ideja je pri nama "zorela" kar nekaj let preden sva šla v izvedbo, nastajala pa je na osnovi najinih lastnih potreb in zahtev. S Sončno hišo sva hkrati tudi želela zapolniti turistično tržno nišo in ideja se je izkazala za pozitivno.

Kdo vse so vaši gostje, kako jih pridobite, na katere trge se boste usmerili v prihodnosti?

Trenutno je 85% gostov iz Slovenije, največ iz populacije od 25 do 45 let, visoko izobražen kader, z visokimi zahtevami storitev in bivanja, podjetniki in managerji. Goste zaenkrat pridobivamo oz. nas najdejo izključno prek naše spletne strani www.soncna-hisa.si. Začeli smo pripravljati tudi temeljit trženjski koncept za Slovenijo, sedaj se bomo usmerili še v tujino, kjer sploh še

nismo začeli, predstavlja pa velik potencial. Naš cilj je, da se razmerje gostov spremeni na 50% tujih in 50% domačih. Moramo pa poudariti, da so naši domači, slovenski gostje, najboljši gostje!

Kako ocenjujete sobivanje s sosedi oz. sodelovanje z drugimi turističnimi ponudniki v občini Veržej?

Danes je sobivanje zelo dobro in nimamo nobenih težav. Naši gostje in storitve so "mirne", zato ne motijo oklice, sosedov. Z ostalimi ponudniki pa tudi radi sodelujemo, saj včasih nimamo dovolj prostih kapacitet, zato pokličemo v bližnje terme ali k sosеду na turistično kmetijo. Glede turističnih ponudnikov v smislu dodatnih aktivnosti, pa vsekakor zelo izkoriščamo vso ponudbo in goste z veseljem napotimo k vsem, ki zagotavljajo kakovostno ponudbo!

Tatjana Vokić

„Zadali smo si precej zahteven cilj. Radi bi namreč, da bi se sleherni gost v naši Sončni hiši počutil »kot doma, čeravno je daleč od doma«.

Sončna hiša Banovci

razvija, pa še nimamo jasne klasifikacije in standardov. Nam je seveda pomembno, kako nas vidi svetovni turizem, zato se v smislu tega uvrščamo v butični hotel, katerega pogoj je, da ima najmanj 3 do 20 sob, vendar na osnovi

Sončna hiša,
design boutique hotel d.o.o.
Banovci 3c, SI - 9241 Veržej
Tel: 02 588 82 38 in 040 510 340
E-naslov: info@soncna-hisa.si
Splet: <http://www.soncna-hisa.si>





Hiša za oddih

»Ob reki Muri, na obrobju Prlekije in le most stran od Prekmurja. Za ljubitelje podeželja, narave, kolesarjenja, fotografije, kulinarike in dobrega vina.«

S temi besedami vabi v svoje goste »Hiša za oddih, ki je letošnje leto odprla svoja vrata turistom in obiskovalcem naše pokrajine.

Naprej beremo v njihovi predstavitvi: »Velika, dvonadstropna hiša se nahaja v mirnem okolišu Veržaja. Spodaj vas čaka velika kuhinja z jedilnim kotom in vso potrebno kuhinjsko opremo - štedilnikom, hladilnikom, majhnim zamrzovalnikom... V zgornjem nadstropju sta dve sobi. Prva je prostorna soba z zakonsko posteljo, druga pa ima dve enoposteljni postelji. Zgoraj je na voljo tudi dnevni prostor s še enim ležiščem (in pomožnim ležiščem), televizijo in balkonom. Na veliki terasi lahko uživate ali ob jutranji zarji ali pa ob pogledu na prostrano ravnino.«

Tako Veržej dobiva dodatne turistične zmožnosti in ponuja turistom domačnost pomurskega okolja.

Ivan Kuhar



Medgeneracijski tabor 2009: Slišiš me, slišim te

Na letošnjem medgeneracijskem taboru v Banovcih je sodelovalo 22 oseb; 6 voditeljic, 6 dijakov s srednje zdravstvene šole in 10 udeležencev iz doma starejših Maribor, Ljutomer in Lendava. Pri različnih tematskih sestankih smo se razdelili v tri skupine oz. družine. Prvi dan (četrtek 3.9.09) smo se predstavili mi, torej Šalamunovi s kratkim filmom o čebelarstvu, začeli smo tudi z igro skrivni prijatelj. Ob večerih pa smo na terasi ob kitari peli dolgo v noč. Vsako jutro smo imeli jutranjo telovadbo in kavico, potem pa zajtrk. Po zajtrku smo delali v parih; izdelovali smo ali slamnate izdelke ali smo izrezovali iz buč, risali plakate ter se pripravljali na kratek nastop večer. Po kosilu in večerji je sledil kratek oddih, potem pa spet veselo na delo. V soboto smo imeli piknik in igre brez meja - domača košarka, ličkanje koruze, būraška jūžina, ples in petje... Na koncu smo si izmenjevali vtise in ugotovili, da smo se imeli super, odkrili smo svojega skrivnega prijatelja in se po nedeljskem kosilu poslovili.

Čebelarstvo Šalamun

17. srečanje starodobnikov v Ljutomeru

Drugega avgusta je društvo Janez Puch imelo že 17. srečanje starodobnikov v Ljutomeru. Zbralo se je okoli 100 udeležencev, ki so se s svojimi jeklenimi konjički zapeljali po prečudoviti prleški okolici. Eden od postankov je bil v Čebelarstvu muzeju na Zg. Krapju, kjer so se poskušali med in medeni izdelki. Po nagovoru gostiteljice pa smo se kljub zelo visokim temperaturam lahko hladili v prelepi senci pod brajdami. Imeli smo se prelepo.

Čebelarstvo Tigeli



Foto: Čebelarstvo Tigeli



Foto: Čebelarstvo Šalamun



Osterčev večer

Osterčev večer se v Veržeju že vrsto let, vse od leta 1963, organizira v spomin skladatelju Slavku Ostercu. Vsa ta leta so v Veržeju gostovali vrhunski glasbeniki in tudi letos smo lahko uživali v zvokih instrumentov izvrstnih glasbenih izvajalcev.

V soboto, 30. maja, smo se v dvorani Doma kulture v Veržeju prepustili melodijam, ki nam jih je pripravil Slovenski kvintet trobil, v sestavi Stanko Arnold – trobenta, Matej Rihter – trobenta, Boštjan Lipovšek – rog, Miha Šuler – trombon in Darko Rošker – tuba. Glasbeniki so nas presenetili s pestrim in zanimivim izborom skladb, med katerimi so bile tudi znanе slovenske popevke. Skladbe so v zvokih trobil zvene le nadvse prijetno in veličastno ter navdušile poslušalce v dvorani. Ti so izvajalce nagradili z dolгим in močnim aplavzom.

Osterčev večer, ki ga že tretjo leto zapovrstjo organizirata Klub PAC in Občina Veržej, nudi vrhunske glasbene užitke slehernemu poslušalcu, hkrati pa s svojo prisotnostjo izkaže mo spoštovanje rojaku Slavku Ostercu, ki je s svojim delom dosegel priznanje doma in po svetu. Vabljeni na Osterčev večer naslednje leto!

Damjana Ferenc

Letni koncert moške vokalne skupine

Moški pevci iz Veržeja pod vodstvom Tatjane Rozmarič-Poštrak pojejo od leta 1999, ko jih je prevzela od strica Frančiška Rozmariča. Z njim so pevci v oktetu uspešno prepevali različne pesmi vrsto let. Za svoje delo je g. Rozmarič letos prejel občinsko priznanje z denarno nagrado.

Tudi danes imajo pester repertoar. Pojejo različne priredbe slovenskih ljudskih pesmi, umetne pesmi, pesmi tujih skladateljev in narodov, pa tudi cerkvene pesmi. Prav zaradi tega jih lahko slišimo tako na raznih proslavah in kulturnih prireditvah, kakor tudi na cerkvenem koru, pri mašah in na pogrebnih slovesnostih. Vsako leto se udeležijo območnega srečanja pevskih zborov in enkrat letno pripravijo koncert ob koncu pevske sezone. Leto se je letos odvijal v petek, 19.6.2009 v Kulturnem domu v Veržeju. Pevci so v goste povabili tudi pevke Vokalne skupine Ftičice KUD-a MURA Murško Središče iz sosednje Hrvaške, program pa so popestrili tudi instrumentalisti Glasbene šole Ljutomer. Tako so s skupnimi močmi pričarali čudovit večer zborovske glasbe.

Ivan Kuhar

Aktivni Leščečki

Za člene Folklorne skupine Leščeček je bila sezona dokaj naporna. Še preden smo si malce oddahnili v poletni vročini, smo se potili na odru regijskega srečanja folklornih skupin, ki je potekalo v Pesnici pri Mariboru. Uvrstitev na regijsko srečanje si pridobijo najbolj ocenjene postavitve območnega srečanja – letos prvič, je to uspelo tudi nam, s spletom »Odhod k vojakom«. Splet je seveda sestavila naša Alenka Belec, ki je v tej sezoni uspešno opravila izobraževanje za vodje odraslih folklornih skupin v Ljubljani.

Poleg številnih nastopov, ki smo jih imeli v sami občini in drugod, smo v juniju gostili tudi Folklorno skupino iz Bačke Palanke. Predstavili so se v Kulturnem domu v Veržeju in tako še popestrili poletne večere v našem kraju.

Vsekakor pa so naši pogledi uprti tudi že v novo sezono, kjer se bomo spet predstavili na nekaterih odmevnejših prireditvah v Pomurju, že sedaj pa vas vse prav lepo vabimo na naš letni koncert, ki se bo odvijal 28.11.2009 v Kulturnem domu v Veržeju. Letos bo še posebej slovesno, saj bomo predstavili dolgo pričakovane obleke, ki bodo na ta dan v celoti zasijale na odru.

Ivan Kuhar

FS Leščeček vabi nove člane

Folklorna skupina Leščeček z jesenjo vstopa v že četrto sezono delovanja. V tem času smo člani Leščečkov, ki prihajamo iz različnih koncev Prlekije, nastopali na več prireditvah naše občine kot tudi širše. Redno se predstavljamo na revijah folklornih skupin, ki jih organizira JSKD RS, letos smo se že uvrstili na regijsko srečanje, predvsem pa vsako leto novembra skušamo napolniti domač Kulturni dom in obiskovalcem ponuditi čudovit večer ljudskega plesa, petja in igre.

Z veseljem ugotavljamo, da smo se v dokaj kratkem času vpisali na zemljevid uspešnih folklornih skupin, veliko naredili na sami prepoznavnosti in si uspeli skoraj v celoti izdelati kostume.

Napočil je čas, ko bi radi svoje znanje, izkušnje, prijateljstvo in veselje delili tudi s tabo, zato te vabimo, da se korajžno pridružiš veseli družbi. Smo študentska skupina in medse vabimo vse mlade in mlade po srcu. Torej, če si star/-a vsaj 16 let, z veseljem do plesa, petja ljudskih pesmi (oblikuje se skupina za ljudsko petje) ali z znanjem igranja instrumenta, dobre volje, pripravljen/-a tudi resnega dela in prevzemanja odgovornosti, si pravi/-a za nas!

Vabljen/-a, da nas obiščeš ob petkih od 19. ure naprej:

- ☞ 25. 9., 2. 10., 9. 10. in 16. 10. 2009,
- ☞ da vidiš kako potekajo naše vaje,

kakšno je vzdušje...in prepričani smo, da te bomo navdušili.

Nikar ne skrbi, če nimaš soplesalke/-ca, saj se za vsakega najde par. Še posebej bi radi povabili v skupino tudi instrumentaliste, da bodo naši nastopi še bolj bogati.

FS Leščeček

Moška vokalna skupina na 13. mednarodnem festivalu čipk v Lepoglavi

Na povabilo turističnega društva iz Lepoglave je Moška vokalna skupina iz Veržerja sodelovala na 13. Mednarodnem festivalu čipk, ki je potekal od 17. do 20. septembra 2009 v Lepoglavi na Hrvaškem. Poleg številnih razstav čipk iz Hrvaške in drugod, ki so navduševale obiskovalce po svoji umetniški vrednosti, je bilo poskrbljeno tudi za zabavo in kulturni užitek. Naša Moška vokalna skupina, ki jo vodi prof. Tatjana Rozmarič-Poštrak, je s svojim programom prispevala k zelo bogatemu in pestremu kulturnemu dogajanju na sklepni prireditvi v nedeljo, 20. septembra. Poleg naših pevcev, ki so z ubranim petjem v svoji dvajsetminutni predstavitvi pritegnili pozornost občinstva, so sodelovale mažoretke iz Varaždina, godba na pihala iz Lepoglave, otroške in odrasle folklorne skupine ter tamburaške skupine kulturnih društev iz Hrvaške ter ljudski godci iz Kicarja pri Ptuju.

Damjana Ferenc

»Radi bi vam povedali«

Objavljamo govor g. Boruta Casarja, ravnatelja OŠ Veržej, ob letošnjem slavnostnem praznovanju obletnic OŠ, Vzgojnega doma in Vrtca Veržej

Vsako leto znova in ob tem času, ko se sluti konec še enega šolskega leta in ko klasje na naših poljih začne rumeneti – zoreti. Ob tem času, ko bo nova generacija odšla v svet in s seboj ponesla naše upanje, da je klasje otroštva dozorelo, da je v klasju veliko zrnja znanja, izkušenj, novih vrednot, predvsem pa samozvesti in odločnosti da bo to klasje v naslednjih letih znova bogato obrodilo.

Ob vsakem letu "9" se zgodijo obletnice, ki nas spomnijo preteklih let. Včasih se nam te obletnice zdijo manj pomembne, včasih bolj. In obletnice v letu 2009 so se nam zdele dovolj pomembne, da se ob njih spomnimo vsega ustvarjenega v teh minulih letih. Prav zanimivo je, da se je vse pomembno, kar se je zgodilo na področju vzgoje in izobraževanja v Veržerju, zgodilo v letih, ki se končajo z "9".

Pa se jih na kratko spomnimo.

Vsekakor je zanimivo leto, ki se ga v Veržerju zelo redko sliši, od nas živčih pa se ga prav gotovo nihče ne spomni. To je leto 1729. To letnico je naš znameniti rojak, dr. Fran Kovačič, zapisal v svoji "Zgodovini sreza Ljutomer"avnega leta 1926. Skromno je zapisan prvi omenjeni učitelj v Veržerju. To je bil Jurij Erlich – Schulmaister in Wernsee. Tako je zapisano v trškem zapisniku. Vsekakor častitljiva in spoštovanja vredna obletnica. Zavedanje, da obstaja organizirano šolstvo v Veržerju že dolgih 280 let, nas navdaja s ponosom in nam jača samozvest, obenem pa nas to dejstvo zavezuje, da z današnjo šolo ohranjamo takrat, pred davni leti porojeno spoznanje, da znanje žanje.



Foto: Simon Krnc

Nato se je šolstvo razvijalo – od enega učitelja in enorazrednice do več razrednic in večih učiteljev, vse do danes in današnje sodobne šole.

Vsekakor pa ne smemo zanemariti ali namenoma izpustiti pomembne vloge nekdanjega Marijanišča v Veržeu, ki je v prvi polovici prejšnjega stoletja s svojimi specifičnimi izobraževalnimi programi pomembno vplivalo na nivo izobraženosti in intelektualizma na področju celotnega Pomurja. Po namenu ustanoviteljev se naj bi v Marijanišču otvorila nekakšna gospodarska kmetijska šola. Ker pa je takrat primanjkovalo slovenskih moči, se je v njem začasno otvoril zavod za vzgojo domačega naraščaja, izvedla sta se pa tudi dva gospodarska tečaja. Po prvi svetovni vojni je v zavodu delovala zasebna nižja gimnazija.

Naslednja prelomnica se je zgodila leta 1949, ko je bil v nekdanjem Marijanišču ustanovljen vzgojni zavod za otroke iz vse Slovenije. Kakšno zanimivo naključje. Popolnoma nova oblast v istih prostorih ustanovi podobno dejavnost, kot se je izvajala že na začetku obstoja te stavbe – prvotno vzgoja domačega naraščaja, nato vzgoja in izobraževanje otrok, ki so prišli v ta zavod zato, ker jim doma ni bilo več pomoči, v prvih letih pa tudi zato, ker svojega doma niso imeli. Letos torej mineva že 60 let, odkar kraj Veržej in vsi njegovi prebivalci sobivajo in soustvarjajo s temi otroki. Ne smemo zanemariti še dejstva, da tako, kot so krajani pomagali graditi Marijanišče, so tudi v teh letih pomagali obnoviti to stavbo in s tem pripomogli, da je dejavnost posebne vzgoje in izobraževanja v Veržeu zaživela in obstala. Ne nazadnje, vzgojni zavod je ponudil tudi mnogo novih delovnih mest za domačine.

Včeraj me je novinarka vprašala, katera obletnica je za mene najpomembnejša. Na to vprašanje se ne da enostavno odgovoriti. Za mene osebno so prav gotovo pomembnejše povsem druge letnice. Po mojem mnenju pa sta za obstoj šole v Veržeu najpomembnejši omenjena

letnica 1949 in naslednja okrogla obletnica, 1959. Zakaj ravno ti dve? Do leta 1959 je v Veržeu obstajala podružnična petrazrednica. Prvih pet razredov so verženski otroci obiskovali šolo v Veržeu, zadnje tri razrede pa v sosednji vasi, v Križevcih. Vzgojni zavod je imel lastno osnovno šolo za otroke, ki so bivali v zavodu. Da obstaja današnja šola in vzgojni zavod v takšni obliki sobivanja, je pomemben dogodek v letu 1959. Takrat sta se namreč obe šoli – zavodska in vaška združili in v Veržeu smo dobili enotno osemletno osnovno šolo. Vaško šolo so prvih pet razredov obiskovali tudi otroci iz vzgojnega zavoda, mi Verženci – in seveda Bunčanci in Banovčani, pa smo zadnje tri razrede obiskovali pouk v razredih, ki so bili v prostorih takratnega vzgojnega zavoda. Po mojih presojah teh dejstev, sta ti dve letnici najpomembnejši za ohranitev šolstva v Veržeu. Saj, če ne bi bilo vzgojnega zavoda v Veržeu in če ne bi prišlo pred pol stoletja do enotne osnovne šole, najverjetneje takšne osnovne šole v Veržeu ne bilo. Tako so Verženci takrat, ko so ponudili pomoč pomoči potrebnim otrokom, posledično ohranili osnovno šolo v Veržeu. Kaj pa pomeni osnovna šola za sam kraj in v današnjem času za Občino Veržej, pa vsi vemo.

Nato so se stvari razvijale, kot so narekovala potrebe in želje. Leta 1969 je Veržej dobil novo zgradbo osnovne šole. In znova je potrebno poudariti in obelodaniti dejstva, da brez znane verženske trme in vztrajnosti, predvsem pa pripravljenosti pomagati svojemu kraju, tudi nove stavbe osnovne šole ne bi bilo. Vsi vaščani so se namreč takrat zavezali za "samoprispevek" – bodisi v denarju, materialu ali delu. In so uspeli. Za takratne čase, pred štiri-desetimi leti, je na rodovitnem polju – kako simbolično, zrasla sodobna osnovna šola. Učenci – Verženci in gojenci zavoda, so zapustili takrat že dotrajane učilnice in zguljene klopi ter se veselili udobja. Še posebej so se veselili novega športnega igrišča z

atletsko stezo, saj so odlični športni dosežki naših učencev že tradicija.

Zahteve časa so narekovala, da se je v Veržeu ustanovil tudi vrtec. Le ta se je sprva selil po različnih stavbah v Veržeu, dokler v šolskem letu 1978/1979 nismo dobili nove stavbe vrtca. Šolski prostor in dejavnost je dobivala novo, sodobno zasnovo in obliko.

Da se pa ne bi izneverili tradiciji desetletij, smo se leta 1989 preselili še v novo stavbo vzgojnega zavoda. S tem dejanjem se je tudi posodobil koncept vzgojnega dela v zavodu, nove bivalne in prostorske razmere so narekovala nekoliko drugačen pristop. Ker pa smo že omenili športno tradicijo v Veržeu, moramo seveda omeniti še eno pridobitev, ki je bila posledica zgraditve novega vzgojnega zavoda. Dobili smo novo telovadnico, ki je bila zgrajena predvsem za namene vzgoje in izobraževanja v osnovni šoli in vzgojnem zavodu. Bila pa je pridobitev tudi za celoten kraj, saj se je v njej že marsikaj pomembnega dogajalo.

Pa smo z naštevanjem obletnic pri kraju. Imamo načrte in upamo, da se bo kaj pomembnega zgodilo tudi v letu 2009, da se ne bomo izneverili tradiciji letnic z "devetko".

V vsem naštetem in navedem se skozi vsa ta obdobja plete rdeča nit. Za naš kraj, za prebivalce Veržeja z okolico, je bila izobrazba že od nekdaj zelo pomembna. Ta izobrazba je takrat imela še nek plemenit pridih, ki ga je v zadnjih časih nekoliko izgubila. Pa pri nas ravno zaradi tega, kjer velja aksiom sobivanja z otroki, ki imajo drugačne potrebe, ta plemenit pridih, moderno bi mu rekli "dodana vrednost", še v veliki meri ostaja. Trudimo se, da šola ni le prostor zgolj in le za izobraževanje, za kvazi vrednote znanja, ki večinoma služijo za stremuško in agresivno ustvarjanje osebne kariere, ampak da v prvi vrsti izpostavimo in utrdimo vrednote, zaradi katerih se splača živeti srečno življenje. Zavedamo se, da je prav tako, kakor je potrebno naučiti otroke, kako se pride do znanja, naučiti otroke, kako se pride do sreče in zadovoljstva.

Kdor čaka - dočaka

Naj bo dovolj besed. Ob teh spominih in ob letošnjem času smo se ozrli nazaj.

Misel, ki nas naj popelje naprej, pa sem si izposodil. Izraža to, v kar verjamem in je danes še posebej aktualna in rad bi, da ohranimo to, kar imamo:

"Tu nismo zato, da bi (samo nekoliko bolje) delali, kar delajo drugi!

Tu smo zato, da storimo tisto, česar drugi ne morejo, ker nimajo zamisli, da se to da!

Tu smo zato, da odpremo pot v prihodnost otrokom, ki pripadajo prihodnosti!

Vse drugo ni vredno težav!"

Hvala lepa!

Veržej, 29. maja 2009

Borut Casar, ravnatelj OŠ Veržej

Koliko je še do konca? To je vprašanje, ki ga pogosto slišimo v naših šolah. Zastavljamo si ga vsi, ki imamo vsaj malo opraviti s šolo. To vprašanje pa nima vedno istega pomena. Včasih pomeni, da si želimo, da se nekaj zelo hitro konča, so pa trenutki, ko se bojimo, da bo nečesa prehitro konec. Sam sem mnenja, da si to vprašanje v šoli najpogosteje zastavljajo učenci in učitelji. Oboji se sprašujejo, koliko je še do konca učne ure, koliko ur je ostalo do konca dneva, koliko dni je do konca meseca, koliko do konca šolskega leta ali do konca šolanja. Pregovor pravi, kdor čaka dočaka. Tudi mi, učitelji, učenci in seveda tudi starši smo ga dočakali - konec šolskega leta 2008/09.

Izrazi na obrazih naših učencev in učiteljev, ki sem jih opazoval ob zaključku šolskega leta, so izražali občutke, ki so jih čutili ob misli na delovne uspehe ali neuspehe. Učenci so primerjali svoje učne rezultate z rezultati prejšnjih let in se spraševali, kako bodo z dosežki zadovoljni starši, dedki, babice in še kdo. Učitelji se ob koncu šolskega leta najpogosteje sprašujemo ali smo naredili dovolj, da bodo naši učenci uspešni v življenju.

Ob zaključku šolskega leta v naših šolah naredimo pregled dosežkov učencev in učiteljev. Pri teh pregledih imamo vedno v mislih, da so za uspeh učenca vedno zaslužni tako učitelji kot starši. Pregled učnih uspehov učencev v preteklem šolskem letu je nekoliko drugačen kot v preteklosti. Veljati je pričelo zakonsko določilo, ki ukinja splošni učni uspeh. Zato si ob pregledu učnega uspeha ob koncu šolskega leta ne moremo ustvariti realne slike učnih rezultatov šole kot celote.

Kljub temu pa mislim, da je prav, da na kratko predstavimo delo naše šole tudi v številkah. V preteklem šolskem letu se je končalo uvajanje programa devetletke in prvič smo v celoti



Foto: arhiv OŠ Veržej

Sprejem pri županu



Foto: arhiv OŠ Veržej

Plesna skupina na "otroški veselici"

izvajali pouk po programu devetletne osnovne šole. Našo šolo je obiskovalo 112 učencev iz našega šolskega okoliša, 7 učencev iz šolskega okoliša Osnovne šole Križevci, dva učenca iz šolskega okoliša Osnovne šole Ivan Cankar Ljutomer in 47 učencev, ki so bivali v vzgojnem domu. Skupno je bilo ob koncu šolskega leta na našo šolo vpisanih 168 učencev, ki so bili razporejeni v 16 oddelkov. Na šoli smo imeli organizirana tudi dva oddelka podaljšanega bivanja za učence od prvega do petega razreda in oddelk jutranjega varstva za učence prvega razreda. Poudariti moram, da je delovanje oddelka jutranjega varstva omogočila občina Veržej, ki je pokrila stroške dela oddelka, saj število otrok v prvem razredu ni zadoščalo strogim normativom Ministrstva za šolstvo in šport. Ker število otrok v prvem in drugem razredu ni zadovoljevalo normativov, smo imeli v preteklem šolskem letu, prvič v novejši zgodovini naše šole, pouk v kombiniranem oddelku. Poleg kombiniranega oddelka prvega in drugega razreda smo imeli kombiniran tudi domski oddelek četrtega in petega razreda.

Ko smo na zaključni redovalni konferenci analizirali učne rezultate učencev smo ugotovili, da so bili v oddelkih, ki so jih obiskovali učenci iz šolskega okoliša uspešni vsi učenci, razen ene učenke, ki pa je uspešno opravila popravni izpit. Tako lahko rečemo, da je bil učni uspeh v »zunanjih« oddelkih sto odstoten in vsi učenci so napredovali v višji razred. Nekoliko slabši učni uspeh so dosegli učenci, ki so bivali v vzgojnem domu.

Seveda pa za celosten razvoj naših otrok ni pomemben samo učni uspeh, ampak k temu veliko prispevajo tudi interesne dejavnosti in druge oblike dela z mladimi, ki se jih poslužujemo na naši šoli. Zato dajemo delu v interesnih dejavnostih še poseben poudarek. Ko smo analizirali vključevanje učencev v delo interesnih dejavnosti, smo ugotovili, da v preteklem šolskem letu na šoli ni bilo

učenca, ki nebi bil vključen v vsaj eno od teh dejavnosti. To je dejstvo, ki nam pove, da smo uspeli k delu pritegnili tudi tiste učence, ki učno niso najbolj uspešni. Rezultate oziroma uspehe naših učencev v preteklem šolskem letu smo zbrali v brošuri z naslovom »Ustvarili smo, dosegli smo«, ki jo že nekaj let natisnemo ob zaključku šolskega leta in jo staršem ponudimo na zaključni prireditvi z naslovom »Otroška veselica«. V tej brošuri so zapisani rezultati tekmovanj iz znanja, športnih tekmovanj in drugih dejavnosti, ki smo jih na šoli v preteklem šolskem letu izvajali ali se jih udeleževali. Zelo težko se je odločiti, koga na tem mestu izpostaviti, saj smo se, tako učenci kot strokovni delavci trudili, da bi bili pri delu čim bolj uspešni in da bi dosegli čim večje uspehe. Naj omenim le nekaj naših dosežkov, ki niso povezani z učnim uspehom. Prav gotovo so bile uspešno in kvalitetno pripravljene vse naše kulturne prireditve, ki smo jih pripravili v preteklem šolskem letu. Tu imam v mislih zelo uspešno prireditev ob materinskem dnevu in dnevu žena z naslovom »Ženam in pomladi«, ki so jo skupaj z otroci iz vrtca pripravili učenci in učitelji prve in druge triade. Prav tako je bila kvalitetna in uspešna prireditev z naslovom »Radi bi vam povedali«, ki so jo pod vodstvom mentorjev pripravili učenci višjih razredov in gojenci vzgojnega doma. Ta prireditev je bila posvečena okroglim obletnicam, ki smo jih praznovali v naši delovni organizaciji. Tradicionalno pa je najbolj obiskana prireditev, ki jo pripravljamo ob zaključku šolskega leta »Otroška veselica«. Letos so to prireditev pripravili člani šolskega radia z mentoricama in glasbeni pedagog. Na žalost prireditve nismo mogli izvesti na prostem, ker nam je ponagajalo vreme. Zato smo se morali preseliti v dvorano kulturnega doma, in zastavljenega programa nismo mogli izpeljati v celoti.

Posebno doživetje za naše učence je udeležba na sprejemu, ki ga vsako

leto za najbolj uspešne učence in njihove mentorje pripravi župan Občine Veržej. Na šoli imamo pred tem sprejemom vedno veliko dela. Kljub temu, da smo izdelali in zapisali kriterije, ki jih morajo učenci izpolnjevati, da se lahko tega sprejema udeležijo, je izbor vedno zelo težak. Izbor pa je težak predvsem zato, ker naši učenci iz leta v leto dosegajo zelo lepe uspehe na vseh področjih udejstvovanja. Ob zaključku preteklega šolskega leta so se tega sprejema udeležili učenci devetega razreda, ki so v preteklih letih dosegli odličen učni uspeh in so bili tudi v lanskem šolskem letu ocenjeni s pretežno odličnimi ocenami. Tem učencem so se pridružili učenci, ki so osvojili zlata priznanja na tekmovanjih iz znanja ter učenci, ki so se na uradnih državnih prvenstvih iz različnih dejavnosti uvrstili v prvo deseterico. Prav tako so se sprejema udeležili tudi mladi likovniki, ki so svoje izdelke razstavljali na državnih likovnih razstavah in odbojarska ekipa deklet, ki se je uvrstila na državni polfinale šolskih odbojarskih ekip.

Ko naštevam uspehe naših učencev in strokovnih delavcev, ne morem mimo dejstva, da vsi ti uspehi posameznikov niso primerljivi. Če se za vedamo, da smo ljudje zelo različni in da nimamo enakih sposobnosti in nagnjenj, moramo priznati, da so vsi dosežki relativni. Prepričan sem, da je za nekoga, ki je uspel napredovati v višji razred z zadostnimi ocenami in je za to moral vložiti veliko truda, to zelo velik uspeh. In takšnih drobnih uspehov, ki jih v resnici sploh ne štejemo za uspeh, je pri posameznikih zelo veliko. Ti drobni uspehi nam dajejo voljo do dela in nas vzpodbujajo, da pri delu vztrajamo. Prav zaradi tega, ker takšne drobne dosežke zelo redko omenjamo, je ta sestavek zelo skromen, saj so posamezniki dosegli veliko drobnih uspehov, ki jih nisem zapisal, ker jih nisem opazil.

Ivan Poljanec, vodja šole

Velik korak za prvošolce

Dan, ko prvošolčki prvič prestopijo šolski prag, je velik in vesel praznik.

V šolskem letu 2009/2010 bo 1. razred OŠ Veržej obiskovalo 14 prvošolčkov. Z velikim veseljem in pričakovanjem sva jih sprejela učiteljica Klavdija in Švigazajček, plišasta igrača, ki jih bo spremljal pri igri, učnem delu, sprehodih in še kje.

Naš prvi šolski dan je prehitro minil. Najprej smo se ob igri s Švigazajčkom spoznavali, prebrali pravljico, barvali pobarvanko »Zajčkova pot v šolo« in se fotografirali s Švigazajčkom in novimi torbami na rami. Prvošolčki so z veseljem pokazali, kaj vse imajo v svoji novi lepi torbi – od zvezkov do peresnic z motivi priljubljenih junakov iz risank. Med njimi ni bilo čutiti nobenega strahu, bili so pogumni, zgovorni, pristrčni. Teknila jim je tudi prva šolska malica. Čas našega skupnega druženja je hitro minil. Torbe s šolskimi potrebščinami so pustili v šoli. Za pogum in v spomin na prvi šolski dan so bili nagrajeni s priznanjem »Postal sem učenec«, z broško »V šolo radi hodimo«, plišastim Švigazajčkom, rumeno rutico, svetlečim trakom, Cici-banom in Cicizabavnikom. Vsega so se zelo razveselili. Eden izmed njih je celo rekel svojim staršem: »O, kako je fajn v šoli.« Tudi midva s Švigazajčkom sva bila zelo vesela, saj so prvošolčki domov odhajali nasmejani, razigrani in z obljubo, da naslednji dan pridejo z veseljem nazaj v šolo.

Klavdija Krajnc, učiteljica 1. r

Ob zaključku projekta »Kak je negda fajn bilo«

Letošnje projektno delo, ki smo ga lpoimenovali »Kak je negda fajn bilo« smo zaključili s prikazom žetve nekoč. S kratkim prizorom »Pri Južeki« so otroci v prleškem narečju zaigrali, kako so nekoč želi pšenico. S



Foto: arhiv OŠ Veržej



Foto: arhiv vrtca



Foto: arhiv vrtca

svojim nastopom in pesmijo so navdušili starše in drugo občinstvo na ključni proslavi vrtca Veržej.

Otroci so ob tem celoletnem projektu spoznavali kulturno dediščino svojega kraja. Seznanili so se z različ-

nimi opravili in običaji značilnimi za posamezne letne čase. Obenem smo se družili s starši in starimi starši in se prijetno zabavali.

Mateja Fras, vzgojiteljica

Počitniške dogodivščine v vrtcu

V počitniških mesecih je bilo v vrtcu precej pestro in zabavno, saj je vrtec obratoval skozi cele počitnice.

Strokovne delavke pa smo v avgustu opravile izobraževanje na Pedagoški fakulteti v Mariboru, kjer smo se usposabliale za izvajanje elementov posebnih pedagoških načel »REGGIO EMILIA« koncepta na področju predšolske vzgoje.

Gabrijela Kuhar,
vzgojiteljica predšolskih otrok

Malček Bralček

V šolskem letu 2008/2009 smo v srednji skupini izvedli predbralno dejavnost »Malček Bralček«. Najprej smo si izdelali lutko – maskoto in jo poimenovali »MALČEK BRALČEK«. Izmislili smo si izštevanko, ki se je glasila takole:

*»MALČEK BRALČEK ti pove,
s kom danes knjiga gre.
Zdaj preštejmo še do tri,
en ... dva ... tri ...
danes si to ... Tiiii!*

Tako je MALČEK BRALČEK določil srečneža, ki si je domov nesel nahrbtnik s knjigo in majhnim presečenjem. Otroci so nestrpnost čakali, da bi jih »MALČEK BRALČEK« vendarle določil.

Sicer je »MALČEK BRALČEK« imel svoj prostor v knjižnem kotičku. Sedel je s knjigo v roki in vsakodnevno »opazoval« dogajanje v njem.

V projekt je bila vključena tudi knjižničarka OŠ Veržej, ga. Marjana Rojnik, ki je otrokom predstavila knjižnico in razložila, kako ravnamo s knjigami. Tako smo si knjige sposodili tudi v šolski knjižnici.

Prav tako so bili v projekt vključeni še starši, ki so otrokom doma prebrali knjigo, otroci pa so potem lahko v vrtcu pripovedovali svojim prijateljem.

»MALČEK BRALČEK« je pozorno poslušal, kako mlajši otroci posku-

šajo s posameznimi besedami opisati ilustracije v knjigah, starejši pa so že kar spretno pripovedovali oziroma obnavljali vsebine knjig.

Projekt Malček Bralček je bil za otroke zanimiv in poučen.

Suzana Kolmanič in Mateja Majerič,
vzgojiteljici



Foto: arhiv vrtca



Foto: arhiv vrtca



Foto: arhiv vrtca



Vse foto: arhiv vrtca

Papirko, Plastenko in Steklenko

V srednji skupini vrtca Veržej smo v šolskem letu 2008/2009 prav lepo poskrbeli za ločevanje odpadkov. Izdelali smo si tri koše. Poimenovali smo jih »PAPIRKO«, »PLASTENKO«, in »STEKLENKO«. Ker so otroci pomagali pri izdelavi le-teh, so z zanimanjem in odgovornostjo ločevali odpadke in spraševali, kam kaj spada, ko niso bili povsem prepričani.

Menimo namreč, da je zelo pomembno, da se že majhni otroci seznani z ločevanjem odpadkov in posredno z odgovornostjo in skrbjo za čisto okolje.

»Papirko«, »Plastenko« in »Steklenko« pa se prav prijetno smehljajo in čakajo, vsak seveda na svojo vsebino.

Suzana Kolmanič in Mateja Majerič, vzgojiteljici

Čebelarstvo v našem kraju

Čebelarstvo je dejavnost, s katero se ukvarjajo marljivi ljudje, ki jih veseli delo z neutrudnimi čebelicami.

V srednji skupini vrtca Veržej smo v šolskem letu 2008/2009 nekoliko natančneje spoznali delo čebelarjev in čebelic. Zdelo se nam je pomembno, da se že predšolski otroci seznani s čebelarstvom. Začelo se je že z »medenim zajtrkom« na začetku šolskega leta. Predsednik čebelarskega društva Veržej, čebelar in dedek g. Alojz Novak, nam je predstavil tako delo čebelarja kot čebelic, ter predstavil pomen medu za zdravje kot tudi opozoril na skrb za čisto okolje.

Spomladi smo si ogledali različne čebelnjake, opazovali smo čebelice pri njihovem delu, spoznali čebeljo družino, spoznali panj in satje, ter si ogledali čebelarjevo zaščitno opremo.

Med smo redno vključevali v prehrano skozi celo šolsko leto.

Otroci so umetniško ustvarjali in nastal je pravi čebelnjak iz odpadnih kartonskih škatlic, čebelice iz blaga ter čudovite risbe. Seznanili smo jih s kratkimi pesmicami in rimami na to temo ter jim brali zgodbi Čebelica Meli.

Tako smo otrokom poskušali približati čebelarstvo. Upamo, da jim bo le-to ostalo »v sladkem spominu«.

Projekt Čebelarstvo v našem kraju je bil razstavljen v prostorih občine Veržej, prav tako pa bo v mesecu septembru razstavljen še v Ljubljani in 25. septembra v Velenju, na zaključni predstavitvi vseh projektov »Z igro do prvih turističnih korakov«.

Suzana Kolmanič in Mateja Majerič, vzgojiteljici



Vse foto: Mirko Rakovnik

Praznovanje Marije Pomočnice

**Večerna slovesnost,
23. maj ob 20. uri**

Po prvem, srhljivo grozečem neurju, ki je topel majski večer hipoma spremenil v grozečo noč, je bila noč 23. maja vse kaj drugega. Grozečo temo in negotovost je razsvetljeval čudovit kip "verženske" Marije Pomočnice. Svetlobi njenega lika se je pridružila še reka lučk, ki so plapolale v rokah zvestih Marijinih častilcev.

Domačin, g. Srečko Fras, je vodil večerno slovesnost. Kot velik Marijin častilec je lahko o Njej izrekel veliko toplih in lepih misli. Med slovesno večerno daritvijo so prepevali otroci, pod vodstvom ge. Marjete Ivančič. Kovačičeva dvorana v Marijanišču ni mogla sprejeti vseh, ki bi radi doživeli ta trenutek.

Prekmalu je minila slovesna maša in možje, ki so čakali na ta trenutek, so po krajšem slovesu Marijo dvignili, da jo skozi toplo majsko noč ponesejo v župnijsko cerkev. Zunaj so se kakor zvezde na nebu prižigale sveče v rokah pobožnih romarjev. "Noč izgnanstva" pred tolikimi desetletji je bila zlovesče temna za vse kar je bilo svetega in cerkvenega. Sedaj je ta njena "pot spominov" vsa osvetljena z ljubeznijo in hvaležnostjo njenih častilcev, ki jo zvesto spremljajo. Marija, dvignjena visoko na moška ramena, z belimi zvezdami gerber pod nogami, vsa pa žari v siju svečk, ki jo spremljajo. Kako lepa in svetla je torej lahko noč življenja, če veš in čutiš, da s teboj hodi Marija!

Vsa Puščenjakova ulica je v siju sveč in nad to reko svetlobe kraljuje Marija Pomočnica. Marijanišče je vso v temi, le eno okno je kakor simbolično razsvetljeno, okno za katerim živi, moli in trpi prav gotovo največji častilec Marije Pomočnice, g. Martin Maroša. Kako rad, kako rad bi bil z nami! Noge se še komaj dotikajo tal in sicer tako težka telesnost se je kar razblinila v misteriozni svetlobi. Ekstaza člove-

ške molitve in kozmične bližine nas kar posrka vase.

Z Marijo stopimo v slovesno razsvetljeno cerkev. Prezbitarij, prostor za duhovnike in ministrante napolnijo pevci, saj je čas, da Mariji hvaležno zapojemo njeno najlepšo in za človeka najsvetejšo pesem: lavretanske litanije.

Ubrano in mogočno doni sveta melodija litanij iz številnih ubranih src in kakor večni odpev se pod visoke oboke cerkve dviga prošnja: "Prosi za nas ... prosi za nas ..." Vzdušje je prestopilo vse bregove navdušenja, verno srce pa ječi od nadzemske lepote in nepopisne sreče.

**Procesija in slovesna maša,
24. maj ob 15. uri**

Po zelo lepem doživetju procesije z lučkami, ko smo Marijo po "poteh spominov" ponesli v župnijsko cerkev, smo drugi dan s strahom pogledovali v nebo, ki je bilo ves dopoldan pokrito s sumljivimi oblaki. Kljub temu se je zbrala velika množica Marijinih častilcev, ki so jo bili pripravljeni po dolgi poti skozi Veržej, spremljati nazaj v njeno Marijanišče.

Praznično zvonjenje visoko gori v belem zvoniku in glasna molitev rožnega venca, sta se kot rožnata slavaloka razprostirala na poti Marijine poti skozi Veržej. Marija pa mirno kraljuje na ramah postavnih gasilcev, ki jo vsako leto hvaležno ponesejo ven, med ljudi.

Končno se Marija pokaže v notranjem dvorišču Marijanišča, kjer jo številni že težko pričakujejo. Iz mladih grl pa se razlega pesem veselja in radosti. Oči vseh so uprte v gospoda škofa, dr. Marjana Turnška, ki se kar ne more nagledati tega neponovljivega prizora. Vse dvorišče se v hipu spremeni v kozmično katedralo, kjer se med petje mladih in otrok nagajivo meša pomladni ptičji spev iz senčnih krošenj nad nami.

Potem spregovori gospod škof. Na glavo mu nadenejo "mitro", t.j. škofovsko kapo, v roko pa vzame "pastorale", palico pastirja. Tako nam že s svojim škofovskim ornatom govori o ljubezni in skrbi, ki jo ima do svojih. In če pri katerem škofu v Sloveniji to skrb in ljubezen zares čutimo, jo občutimo, ko smo z njim. Beseda je mehka in prepričljiva, prepojena z zdravim pobožnostjo, ki je sad njegovega temeljitega študija in gorečih osebnih molitev.

Ko utihne beseda, se spet oglasijo pevci. Spretna roka dirigenta, g. Mateja Zavca, virtuožno usmerja orkester, da se zlije v harmonijo s pesmijo mladih.

Otroci in mladi iz Veržeja, Križevcev, Beltincev, Razkrižja in Kobilja so kakor eno srce, ki navdušeno prepeva Mariji v čast. Za njihove zborovodje je tak skupen nastop sicer precej naporen v obveznostih maja, meseca birm in prvih obhajil, a Marija jim bo njihov trud tisočkrat poplačala.

Potem slovesnost preide v zaključno dogajanje. Marija se poslavlja od nas vseh in se bo spet skromno umaknila v hišno kapelo Marijanišča.

Kakor hitro je Marija spet »stopila« na svoj oltar, se je zunaj slovesno liturgično vzdušje prelilo v pravo ljudsko praznovanje, pri katerem ne sme manjkati prepotrebne okrepčila za utrujeno telo, ki se je po dolgi procesiji in slovesnosti v Marijanišču še komaj držalo pokonci.

Tudi gospod škof se je takoj pomešal med množico, saj je bilo toliko iskrenih duš, ki so mu želele izraziti svojo hvaležnost za njegovo težko, naporno in včasih kar boleče pastirovanje. Predvsem pa je vsakemu veliko veliko pomenila njegova skromna in ljubeča prisotnost.

Tako je torej bilo! Nadvse lepo in osrečujoče.

Če ste bili z nami boste to vsekar potrdili in trditev še stopnjevali, če vas pa slučajno ni bilo, vas bo pa drugo leto gotovo pritegnila Marijina skrivnostna in tako živo občutena prisotnost.

Mirko Rakovnik





Šmarnice v lepi vaški kapeli v Bunčanih

Mesec maj je mesec šmarnic. Narava se prebuja, vse ozeleni in cveti, življenje na vasi dobiva novo podobo. V tem najlepšem mesecu se zbiramo v vaški kapeli v Bunčanih, kamor nas vabi nebeška mati Marija in nas spodbuja, da svoje življenje obogatimo z molitvijo in pesmijo. Šmarnice so privabile tako mlade kot starejše vaščane Bunčan. Letos moramo pohvaliti tudi osnovnošolce, ki so vzorno prihajali in sodelovali pri petju in šmarničnem branju. Vsak udeleženec šmarnic je razmišljal ob branju in izluščil nekaj zase ter za svoje življenje. Človek, ki zapu nebeški materi Mariji je brezmejno miren, je kakor skala v vihnem morju in zmore svoje tegobe življenja prenesti bolj mirno in pokončno. Nebeška gospa bdi bolj nad njim in mu daje svoj blagoslov. Za zaključek šmarnic pa smo imeli tudi sveto mašo, nato pa smo se okrepčali z dobrotami pri Petovarjevih, zraven kapele. Prijetnemu kramljanju in petju, se je pridružil tudi gospod župnik Jožef Krnc. Njegovega obiska smo bili zelo veseli in počaščeni. Upamo in želimo, da bo tudi v prihodnjem letu tako.

Gregorinčič Danica

Oratorij 2009 spet navdušil otroke

Letos se je oratorija udeležilo nekaj več kot 40 nadobudnežev iz Veržeja in okolice pod vodstvom animatorjev in vodje oratorija Janeza Krnca. Na oratoriju smo se razdelili v pet starostnih skupin, kjer si je vsaka izbrala svoje ime: Gorile, Vitezi, Domostata Reblatijumasu, Amidaš, Telebajski. Oratorijski dan se je pričel z dvigom zastave, ob petju himne, nakar smo se zbrali pod šotorom ob jutranji molitvi in zgodbi o Frančišku, za katero so se naši animatorji še posebej potrudili. Ko je ura na veržejskem zvoniku odbila deset, smo se po skupinah odpravili v kateheze, kjer smo se pogovarjali o temi dneva. Po končani katezezi, je vsaka skupina predstavila, kaj je novega spoznala, se naučila. Ob enajsti uri smo se razporedili po delavnicah, ki so bile kot ponavadi tudi letos zelo inovativne in zanimive. V »Zmajarski delavnici« so otroci lahko izdelali svoj zmaj, v »Turistični« so spoznavali znamenitosti in razne turistične ponudbe naše občine, v delavnici »Albumi« so oblikovali čisto pravi album za slike, pri »Sončkih« šivali pojstrčke, sončke in nogavične lutke, medtem ko so v delavnici »Mobile« ustvarjali višee vrtiljake. Ob 12. uri smo se zbrali v cerkvi ob molitvi Angel Gospodov, nato pa do kosila nadaljevali z delom v delavnicah. Po okusnem kosilu in kratkem oddihu pa je napočil čas za Veliko igro (vodne igre, ulični človek ne jezi se, gradnja cerkve). V torek

smo se namesto popoldanske igre odpravili kopat v bližnje Banovce, v četrtek pa smo se odpeljali v Ljubljano v živalski vrt. Med potjo smo se ustavili pri Mariji – Kraljici miru na Kureščeku, kjer smo si med drugim ogledali tudi tamkajšnjo cerkev. Med oratorijem nas je obiskala tudi sestra Zalika, ki je pritegnila našo pozornost s pripovedovanjem o življenju sester frančiškank.

Teden je minil kot bi trenil, in že je bila za vse udeležence oratorija in njihove starše na sporedu maša z zaključno prireditvijo. Tukaj so otroci predstavili svoje utrinke iz oratorija in se nato skupaj s starši in animatorji povsili ob družabnih igrah. Zadnji oratorijski dan smo zaključili polni lepih vtisov in z velikim nasmehom na obrazu...zagotovo pa tudi z mislijo...se vidimo spet drugo leto!

Ob tej priložnosti bi se v okviru Turistične delavnice radi zahvalili gospodu Janezu Ferencu za vodeni ogled v spominskih sobah Slavka Osterca in Frana Kovačiča, gospodu Ivu Lebarju za vodeni ogled Term Banovci, gospe Miri Šalamun za degustacijo medu in vodeni ogled Turistične kmetije Šalamun, gospe Jerici Galunder za vodeni ogled Apartmajev Galunder, gospodu Marku Štajnerju za predstavitev Penzion Mavrica in gospodu Ivanu Kuharju za vodeni ogled Centra DUO, kovačije in TIC-a Veržej.

Mateja Rus



Sto let po Puščenjaku

Osemindvajsetega avgusta, natančno ob 100-letnici Puščenjakove smrti, smo v zarji njegovega svetniškega lika slovesno odkrili spominsko obeležje njemu v zahvalo in v spomin današnjemu in prihodnjim rodovom, da bodo vsi videli in spoznali kako se delajo čudeži. Čudež je namreč častljivo Marijanišče v Veržeu, ki stoji na podarjenem zemljišču posestnika Antona Puščenjaka.

Potem ko je lansko leto g. Martin Maroša v pripravi na ta častitljivi spomin spisal dragoceno knjižico o Antonu Puščenjaku, o njegovem svetniškem življenju in njegovem vizionarskem prizadevanju, da bi v Veržeu zgradili šolo in zavod za vzgojo in izobraževanje preproste podeželske mladine. Njegova osebna pisma, iz katerih je g. Martin Maroša črpal gradivo za svojo knjižico, razodevajo vso Kalvarijo njegovega življenja pri uresničevanju teh njegovih sanj. Kljub vsemu sta bila Puščenjakovo prizadevanje in njegova nesebična oporoka tisto, kar je premagalo vse ovire in pomisleke. Čeprav je vso zadevo potem vzel v roke njegov rojak, prelat dr. Franc Kovačič, uspešen in vpliven cerkveni dostojanstvenik in priznani politični delavec, Anton Puščenjak uresničenja svojih sanj ni doživel, saj so Marijanišče začeli graditi šele dve leti po njegovi svetniški smrti.

Pravzaprav pa Anton Puščenjak tudi nič drugega ni želel kakor to, da bó zavod, in da šola bó!

Zgodovina Marijanišča med obema vojnoma, ko je izobraževalno in vzgojno delo bilo v polnem razcvetu spričuje, kako prav je imel Puščenjak in kako potrebno je bilo Marijanišče za te kraje, odmaknjene povsem na rob slovenskega narodnega in političnega prostora.

Ob stoti obletnici njegove smrti smo bili salezijanci moralno dolžni

temu velikanu preroškega videnja in nesebičnega žrtvovanja postaviti primerno spominsko obeležje, ki bo mimoidoče domačine kakor tujce opozorilo na njegovo nadvse pomembno vlogo za sam kraj Veržej, kakor tudi za širše pomursko področje. Mag. Jožef Krnc, župnik v Veržeu, je zasnoval zanimivo obeležje iz materialov, domačih za tukajšnje okolje (opeka) in oblike, ki ponazarja osnovno obliko Marijanišča in hkrati nakazuje tudi njegovo poimenovanje (mala črka m).

Slovesnost je potekala ob pozni večerni uri, v siju uličnih svetilk in umirajočega dneva, v neposredni bližini Puščenjakovega groba. Slovesnost je prav zaradi tega dobila pečat človeške neposrednosti, povezane s kozmično prisotnostjo.

Lepa prireditev je to bila, v kateri so govorniki z najlepšimi besedami skušali poudariti Puščenjakov pomen tako za tiste čase, kakor za danes.

Zbrana množica je v veliki zbranosti spremljala vsako besedo, tako kulturnega programa, kakor slavnostnih govornikov. Spontano so bili obrnjeni k spominskemu obeležju in k Marijanišču, kakor da bi posnemali pred stotimi leti umrlega Puščenjaka, ki tudi v svojem grobu »gleda« na Marijanišče; samo njegov grob na celem verženskem pokopališču je namreč obrnjen tako, da lahko neposredno »gleda« na svoje Marijanišče!

Višji predstojnik salezijancev, dr. Alojzij Slavko Snoj je na koncu spominsko obeležje blagoslovil, blagoslovil pa je tudi prostore na »novo rojene« Rokodelske akademije, sad dolgega in trdega prizadevanja za potrditev strokovnih programov Centra DUO na evropskih razpisih.

Mirko Rakovnik



Vse foto: Simon Krnc

Bojana Ivančič

Veržej se lahko pohvali z nekaterimi vrhunskimi glasbeniki, začeni s Slavkom Ostercem in še številnimi manj vidnimi, ki so v preteklosti pomembno zaznamovali prebivalce ob desnem bregu Mure. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se izza obzorja spet kažejo mladi talenti, ki veliko obetajo. Zagotovo mednje sodi tudi naša organistka, ki poleg g. Frančka Rozmariča, vsako nedeljo z orglami spremlja bogoslužje.

O svoji glasbeni poti je med drugim povedala tudi tole:

»Z glasbo sem se srečala že v zgodnjih otroških letih. Najprej je bilo to v družini, potem v OPZ-u Sonček, v župniji. Ker me je glasba vedno bolj privlačila, sem se vpisala v GŠ Slavka Osterca Ljutomer, smer- klavir. Svojo glasbeno pot sem nadaljevala na Umetniški gimnaziji v Mariboru, v smerih: glasbeni stavek, klavir. Ob glasbeni gimnaziji sem obiskovala Škofijsko orglasko šolo v Mariboru, kjer sem se usposabljala za orglanje pri liturgiji. Pri prof. Marjeti Urbanič sem se po uspešnih solističnih nastopih navdušila za študij orgel. Po opravljeni maturi leta 2008 in po uspešno opravljenem sprejemnem preizkusu, sem se vpisala na Akademijo za glasbo v Ljubljani, na Oddelek za instrumente s tipkami, smer- orgle. Pri doc. Renati Bauer sem v 1. letu študija spoznavala širino in globino tega veličastnega instrumenta – kraljice glasbil. Mili zvok orgel gane srce vsakega človeka. Ko se ta zvok pokaže v vsej svoji veličini, in ga ne le slišiš, temveč začutiš, te prevzame do globin. Dvigajo torej srce in duha. Brez orgel bi bilo bogoslužje pusto in prazno. Poleg zahtevnega študija orgel, ki jim posvetim precej časa, vaj in imam veliko nastopov, nadaljujem še s klavirjem. V sklopu študija pojem tudi pri komornem in koralnem zboru AG, s katerima prirejamo številne koncerte.«

Jožef Krnc

Župnišče z novo podobo

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja smo Verženci čutili potrebo po večjem, sodobnejšem »farofu«. Nismo se ga lotili po navadi veržeskikh zgodb – s širjenjem, pač pa smo zgradili novo župnišče, ki daje varno zavetje veroučencem in raznim skupinam. Podoba je počasi bledela, tudi vremenske nevšečnosti, predvsem s točo, so na stenah fasade pustile svoj pečat, ki ga je bilo potrebno odpraviti. Tako je v teh dneh naš dom duhovnosti znova barvno zasijal in se tako prav lepo vključuje v lično urejeno okolico, ki Veržeu daje vtis urejenega naselja.

Ivan Kuhar

Srečanje zakonskih jubilentov

Zahvaljujoč skupini vrlih dam iz Veržeja, se marsikakšno srečanje v župniji ne zaključi s slovesno mašo in slovesnim blagoslovom – tudi to je potrebno, pač pa tako srečanje praraste v praznovanje, ki se ga še dolgo spominjamo s smejočim obrazom in toplino v srcu.

Ko so se 28. junija letos pri župnijski maši zbrali pari, ki v tem letu obhajajo okroglo obletnico cerkvene poroke, je bilo prav tako. Prijetno doživetje, nasmejani obrazi in toplina v duši. Kako tudi ne, saj je prehojena pot kar zahtevna, zato pa tudi lepa in vredna proslavljanja. Deset, dvajset, petindvajset, trideset, štirideset ali celo petdeset let skupnega življenja, ki smo ga praznovali ta dan, je vsem v veselje in spodbudo: Življenje je lepo! Lepo je biti skupaj!

Jožef Krnc



Foto: arhiv župnije Veržej



Izlet župnijske Karitas

Že tretje leto smo na Dan državnosti (25. junija) organizirali izlet za člane skupin, ki tedensko urejajo cerkev in župnišče. Izjemno požrtvovalno in vestno je sobotno delo sedmih skupin prostovoljcev, ki jih je oblikovala Župnijska Karitas z namenom, da bi bila cerkev lepo urejena. Po njihovi zaslugi to tudi je. Letni izlet nas med seboj še bolj povezuje. Prvo leto smo premerili Piranski zaliv – z ladjo, seveda; lansko leto smo obkrožili Cerkniško jezero – z lojternikom in iskri mi vranci, letos pa smo se podali na dravski flos. Zares je bilo veselo, kot se za tak dan spodobi. Vendar smo poleg izleta dan izkoristili tudi za romanje. Ker je letos Slomškovo leto, smo se ustavili v Vuzenici, kjer smo ga bolje spoznali, imeli mašo v njegovi kape li Na kamnu – v parku na gričku, in se še okrepili v gostoljubni gostilni na Muti poleg znamenite cerkve Sv. Janeza (rotunda). »In kam bomo šli drugo leto?« je bilo eno od pogostih vprašanj ob vračanju.

Jožef Krnc

Pregled dogodkov v naši župniji

7.6. 2009 SKLEP VEROUČNEGA LETA 2008/2009

Letošnji veroukarji so sklenili veroučno šolsko leto 2008/2009 in prejeli spričevala. Pri sveti maši ob 9. 30 uri so se zahvalili za prejeta znanje, ki jih bo spremljalo na njihovih poteh in preizkušnjah, ki jih čakajo v prihodnje.

14.6.2009 TELOVSKA PROCESIJA

Praznik Svetega Rešnjega telesa smo župljani naše župnije počastili s slovesno telovsko procesijo po ulicah Veržeja. Zaupno smo prosili Boga, da nas obvaruje vseh nesreč in blagoslovi naše delo in življenje.

25.6.2009 IZLET ZA SKUPINE, KI UREJAJO CERKEV

Letošnji izlet skupin, ki skrbijo za urejanje cerkve in župnišča je bil namenjen spoznavanju dela in življenja našega bl. Antona Martina Slomška. V sončnem jutru smo se podali proti Dravski dolini. Po prijetni in zabavni vožnji s flosom po reki Dravi in ogledu flosarskega muzeja smo se podali v Vuzenico, kjer je bil naš blaženi župnik in kjer je l. 1842 napisal knjigo Blaže in Nežica v nedeljski šoli. Ogledali smo si cerkev in spominske sobe, kjer je živel in ustvarjal.

16.-19.7. 2009 DUHOVNE VAJE ZA ZAKONCE

V zavodu Marianum se potekale duhovne vaje za zakonce, ki jih je vodil msgr. dr. Marjan Turnšek. Vodilo duhovnih vaj je bilo EVHARISTIJA - božji dar za življenje zakona in družine. Duhovnih vaj se je udeležilo 17 parov. Poleg te skupine, so se v Marijanišču v letošnjih počitnicah zvrstile še mnoge druge: Na začetku julija smo imeli Oratorij za družine iz raznih krajev Slovenije.

Odmevne duhovne počitnice so tu imele družine iz zakonskih skupin Družina in življenje, ki jih koordinirata zakonca Siter. Duhovne vaje za molivce je v Marijanišču vodil g. Ivan Turk. Tu so bile še družine iz duhovnega gibanja Emanuel ter nekaj skupin animatorjev, kolesarjev in mladih iz raznih krajev po Sloveniji.

30.8.2009 DEKANIJSKO ROMANJE NA PTUJSKO GORO

Tudi letos so se mnogi naši župljani podali na tradicionalno romanje na Ptujsko goro. Organiziran je bil avtobusni prevoz, mnogi pa so poromali na priljubljeno božjo pot s svojimi osebnimi vozili. Popoldansko potepanje nas je vodilo skozi Majšperk, Rogatec in Rogaško Slatino, tako do smo obkrožili »štajerski Triglav« Boč, ki ga kanimos osvojiti ob naslednji priložnosti.

Napovednik dogodkov

19. september 2009	Srečanje mladih v Stični
27. september 2009	Miholovo- župnijski praznik
18. oktober 2009	Ritem duha Maribor
25. oktober 2009	Klic dobrote – Karitas
29. oktober 2009	Srečanje mlad. pevskih zborov Rakovnik
5. december 2009	Miklavževanje

Darja Makoter

7. doživljajski tabor v Veržeju

Medgeneracijsko društvo LUČKA, Koroška, je nevladna, prostovoljna, neprofitna organizacija s človekoljubnimi cilji in deluje v javno dobro. Ustanovljeno je bilo v januarju 1995. leta. Društvo ima od junija 2006 tudi status humanitarne organizacije pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve.

V Društvu vzpodbujamo, organiziramo in izvajamo programe, dejavnosti za izboljšanje kakovosti življenja starih ljudi.

Društvo pokriva celotno Koroško regijo - vse koroške občine (od Črne - Mežiške dolina; do Mislinje - Mislinjska dolina in Radelj - Dravska dolina).

V okviru Medgeneracijskega društva delujejo skupine starih ljudi za samopomoč (SSLS). Skupin je 17 (13 skupin deluje v zunanjem okolju in 5 v okviru Doma starejših na Fari v Prevaljah), ki jih vodimo usposobljene voditeljice - vse prostovoljke v programu. Voditeljic je 19. Za svoje delo nismo plačane, niti kako drugače nagrajene.

V naše skupine je vključenih skoraj 300 starih ljudi.

Vsaka skupina ima svoje ime (npr. Marjetice, Detelca, Zala, Ajda, Harmonija, Jasmin, Jesen, Solzice, Neža, Sreča, Vojilice...) Imamo tudi molitveno in pevsko skupino, ter skupino balinčki, ki delujejo v okviru DS na Fari.

Vsaka skupina se sestaja 1x tedensko, razen v mesecu juliju in avgustu, ko si voditeljice vzamemo malo počitka.

Namen druženja ljudi v teh skupinah je odpravljanje osebnih stisk ljudi, vzpodbujanje prijateljskih vezi, medsebojno povezovanje in pomoč, ki jo lahko mlajši nudijo starim osebam, vzdrževanje fizične in psihične kondicije na jesen življenja, druženje na izletih, ogledi kulturnih prireditvev, pogovori z gosti (npr. zdravniki in strokovnjaki iz drugih področij, ki zanimajo stare ljudi) in različne delavnice, kjer imajo ljudje možnost izraziti svoje talente (ki jih v svojem aktivnem

obdobju niso imeli časa ali niso vedeli zanje) in jih zadovoljevali.

Na Koroškem je tako nastala v zadnjih 15-tih letih mreža nadomestnih, nekrvnih družin - skupin, ki bogatijo življenje naših starih ljudi, jih povezuje tudi s srednjo in mlado generacijo. Tako rušimo mit o starosti in o tem, da se po upokojitvi ne da več kvalitetno živeti oz. mit o tem, da se je potrebno sprijazniti z vsakim težkim stanjem.

Posebno prisrčna so naša skupna praznovanja rojstnih dnevo članov skupin, pa naša skupna srečanja vseh skupin, ki jih pripravljamo enkrat letno, vsakič v drugem kraju.

Finančno nas podpirajo občine in naša krovna organizacija - t.i. Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije.

Za dodatne dejavnosti kot je bila pred dnevi izvedba 7. doživljajskega tabora v Veržeju pa pridobivamo sredstva pri donatorjih v regiji z vzpostavitev osebne kontakta z vsakim.

Pa še nekaj o našem taboru. Medgeneracijsko društvo LUČKA, Koroška, smo letos izvedli 7. doživljajski tabor po vrsti. Letos smo se odločili za nastanitev pri Salezijancih v Veržeju, kjer smo bili njihovi gostje od ponedeljka, 1.6.2009 do petka, 6.6.2009. Tabore organiziramo vsako drugo leto, saj so za društvo velik finančni zalogaj. Nekaj prispevajo udeleženci sami, večji del krijemo iz društvene blagajne in prispevkov donatorjev. Sama sem bila vodja in koordinator na taboru že četrtrič. Letos se je tabora v Veržeju udeležilo 25 ljudi; prejšnja leta enkrat več. Glede na število udeležencev in glede na lokacijo, sem bila letos zelo zadovoljna z izvedbo. Tabor je potekal po vnaprej pripravljenem programu. Poleg pogovorov v treh manjših skupinah, smo imeli v programu dve vrsti delavnic ("svečke" in "okvirčki"), pohod do Babičevega mлина, pokušino dobre kapljice v Penzionu Mavrica in seveda vsakodnevno kopanje v Termah Banovci. Ob večerih smo prepevali ob spremljavi našega Mirka na kitaro in frajtonarico. Zelo velik vtis je na naše udeležence naredil upravnik penziona Mavrica, Marko, ki je spontano vzel v

roke kitaro, nakar smo skupaj zapeli tisto našega kantavtorja Marjana Smodeta "Mrtva reka".

Vodilna misel letošnjega tabora je bila : "ŽIVETI ZDRAVO - ŽIVETI Z NARAVO!"

Pogovori v skupinah so potekali na to temo. Ljudje so v skupinah povedali veliko lastnih izkušenj, kako pregnati kako bolezensko težavo z domačimi zelišči, govorili so o starih pripravkih, s katerimi se da tudi marsikaj pozdraviti.

Vse, kar smo na taboru doživeli, bomo v pisni in foto obliki zabeležili v glasilu ODSEVI šte. 7, ki jo bomo pripravili do konca meseca avgusta. Posebej toplo pri srcu in nepozabno za vse nas je bilo vsako jutro, ko nam je mašo v kapelici Zavoda daroval g. Mirko Rakovnik, eno jutro tudi g. Jože Krnc, pridružil se nam je vsakič tudi brat Salezijanec, Janez Krnc, s katerim smo se družili tudi preko dneva oz. ob večerih. Vsekakor pa ne bomo nikoli pozabili toplega, človeškega odnosa ljudi, ki so nas v Zavodu Marianum gostili, nam pripravljali dobro hrano, nam bili na voljo, ko smo kaj potrebovali in nas telesno in duhovno potešili.

Posebno doživetje je bilo za nas vse tudi zobanje češenj v vrtu Salezijanskega zavoda in v osrednjem delu Veržeja. Verjetno smo bili videti kot vrabci, ki se pasejo, vendar nam naj domačini nikar ne zamerijo, kajti toliko češenj na enem mestu in prijazno vabilo domačinov, naj si jih privoščimo, je bilo za nas res nekaj nenavadnega. To lahko doživiš le med DOBRIMI LJUDMI V DEŽELI ŠTORKELJ !

Lepo vas pozdravljam v svojem imenu in v imenu voditeljic in članov SSLS, ki so se udeležili tabora v Veržeju.

Marinella Špeglič



Foto: Mirko Trstenjak

Žganci in ribe na 100 in 1 način

Lansko leto je TD Veržej prvič organiziralo kulinarčno prireditev pod nazivom Žganci in ribe na 100 in 1 način. Zaradi dobrega odziva so se člani društva skupaj z ljubitelji domačih dobrot v mesecu maju znova zbrali pri Babičevem mlinu, navkljub deževnemu in hladnemu vremenu.

Tatjana Vokić



Foto: Franc Kosi

Diši po žgancih

Prestavljena prireditev "Diši po žgancih", ki bi morala biti v soboto, 6. 9. 2009, a je takrat žal poplavlila Mura, je tako bila v petek, 11. 9. in kar solidno obiskana. Prireditev je potekala v smislu promocije pri Babičevem mlinu. Vsi, ki so prireditev obiskali, so bili navdušeni nad ajdovimi žganci, zabeljenimi s smetano in zaseko. Večina obiskovalcev ja bila iz Banovskih toplic, doma iz Bovca, Kočevja, Ljubljane, Kranja, Kopra in tudi iz Avstrije.

Franc Kosi

V družbi prijateljev čebelarjev

Petega junija je Alojz Novak, predsednik ČD Veržej praznoval 60. rojstni dan. Čebelarji smo se praznovanja udeležili na kovačiji g. Horvat Antona na Razkrižju. Trebuške smo napolnili, na zdravje kupico izpili, veliko zdravja zaželeli in se z njim poselili. Še na mnoga leta prijatelj naš v družbi tvojih prijateljic čebelic.

Mirko Trstenjak

Sedmi slovenski čebelarški praznik

Triindvajsetega maja 2009 so Čebelarška zveza Slovenije, Čebelarško društvo Majšperk in Občina Majšperk organizirali praznovanje 7. slovenskega čebelarškega praznika. Praznovanje se vsako leto odvija v drugem kraju. Ob OŠ so bile postavljene stojnice z izdelki domače obrti in čebeljimi pridelki. Proslave, ki je potekala v OŠ Majšperk se je udeležil predsednik Republike Slovenije g. dr. Danilo Turk. Predsednik je v svojem nagovoru pohvalil delo ČZS in obljubil vso pomoč pri delu v bodoče. Slavnostni govornik je bil predsednik ČZS g. Boštjan Noč, ki je v svojem govoru orisal dosežke in bodoče naloge ČZS. Za zelo bogat kulturni program so poskrbeli učenci osnovne šole in TD Majšperk. Na proslavi je ČD Majšperk razvilo svoj novi čebelarški prapor. Predsednik komisije za priznanja in odlikovanja in tajnik ČZS

sta najzaslužnejšim čebelarjem, ki so z svojim delom veliko prispevali k razvoju čebelarstva, podelila najvišja čebelarška priznanja Antona Janše I. stopnje. Prejemnik tega visokega priznanja je bil tudi predsednik našega Čebelarškega društva Alojz Novak. Čebelarji mu za prejeto priznanje iskreno čestitamo.

Mirko Trstenjak, tajnik

Ocenjevanje medu na mednarodni ravni

Na Radgonskem sejmu AGRA sta bili dne, 30.08.2009 podelitev priznanj mednarodnega ocenjevanja medu ter prvo kronanje medene kraljice. Ta naziv je pripadel gdč. Nataši Bukovec iz Lipe. Zelo dobre rezultate sta dosegla tudi Čebelarstvo Tigeli iz Krapja (zlato priznanje za akacijev med) in čebelarstvo Alojza Novaka iz Veržej (zlato priznanje za cvetlični med in bronasto za akacijev med).

Čebelarstvo Tigeli



Foto: Mirko Trstenjak



Foto: Čebelarstvo Tigeli

Od leve proti desni Jožef Tigeli, Branko Bratinščak (projektni in idejni vodja medene kraljice), Nataša Bukovec (medena kraljica), Jožef Kokl (dobitnik naziva Šampion 2009) ter Alojz Novak.

Dogodki Društva upokojencev Veržej

Vmesecu maju smo v sklopu 10. občinskega praznika Občine Veržej organizirali prijateljsko srečanje v pikadu, šahu in kartanju. Gostje so bili člani DU Križevci in DU Krog. Zmage ali padci tu ne štejejo, veliko pa nam pomeni druženje in smeh. Tekmovanje v šahu in pikadu (ženska in moška ekipa) se udeležujemo na medobčinskem tekmovanju v Ljutomeru. Ženska ekipa v pikadu se je uvrstila na 1. mesto in bo tako društvo zastopala na državnem prvenstvu. Radi se popeljemo tudi na izlete. Letos smo si ogledali našo prestolnico Ljubljano in se udeležili 7. srečanja upokojencev Pomurja. Novembra bomo organizirali martinovanje, ob izteku leta pa bomo na zaključno srečanje povabili naše zlatoporočence.

V mesecu oktobru organiziramo srečanje starejših občanov, na katerem sodeluje s programom Vrtec Veržej, otroci pa nas presenetijo z darilcem, delom otrok in vzgojiteljic. Pokrovitelj te pogostitve je Občina Veržej.

V decembru, pred božično-novoletnimi prazniki, pa se spomnimo vseh bolnih, osamljenih, invalidov, invalidne mladine in prijateljev, ki pričakujejo naš obisk in stisk roke. V domovih za starejše obiskujemo naše občane skozi vse leto. Posebno pozornost do njih pa polagamo prav v tem času. Pri tej humanitarni akciji nas finančno podprejo društva, tako da lahko nabavimo skromna darila, vzgojiteljice iz vrtca pa nam izdelajo čestitke s posvetilom, ki jih naše prostovoljke in prostovoljci izročijo skupaj z darilom posameznikom. Teh je 50 do 60 oseb. Tečaj računalništva je v letošnjem letu uspešno končalo 15 slušateljev. Če bi imeli lastne prostore (pisarno) s ključem in računalnikom, bi lahko opravljali še druga humanitarna dela v dobro naših ostarelih upokojencev in občanov. Upamo, da se nam bodo te sanje kdaj uresničile.

Olga Mavrič, predsednica DU Veržej

Tretji Narcisni večer

Gasilsko društvo Veržej je prvo soboto v juniju pripravilo že 3. Narcisni večer in 5. Gasilsko tekmovanje. Prireditel je uspela v vseh pogledih. Gasilskega tekmovanja so je udeležilo 5 društev. Najboljši so bili in s tem osvojili tudi prehodni pokal gasilci iz Stare Ceste – Mekotnjak. Po končanem gasilskem tekmovanju smo nadaljevali z Narcisnim večerom v katerem smo pripravili bogat kulturni program. Na prireditvi se je zbralo veliko število obiskovalcev, kateri so lahko v programu videli domačo Folklorno skupino Leščeček, sekcija

Kulturnega društva Veržej pa je pripravila dva skeča, od katerih je bil najbolj odmeven vsekakor obisk bivšega maršala Josipa Broza Tita in žene Jovanke. Za glasbo in ples je poskrbela skupina Zadnji moment. Pozno zvečer pa smo izbrali miss narcis,

ki je postala Darja Rus, njeni spremljevalki pa sta Ines Gaberc in Lidija Žilavec. Miss je za nagrado dobila vrednostni bon za potovanje po

lastnem izboru, spremljevalki pa praktične nagrade, ki jih je zagotovilo društvo. Lahko rečemo, da prireditel dobiva iz leta v leto večji pomen in obisk, kar je bil tudi namen, ko smo se v društvu odločili, da obudimo nekdanjo prireditel. Upamo samo, da bo prihodnja prireditel v letu 2010 zopet uspela in da jo bo obiskalo še več obiskovalcev, saj je

prireditel vsekakor vredna ogleda. Nenazadnje se vsako leto trudimo, da pripravimo bogat kulturni program z ostalimi društvi, predvsem s kulturnim in tako bo tudi v prihodnje, dokler bodo ljudje prihajali na prireditel in odhajali domov zadovoljni z videnim.

Mihael Kolbl, predsednik PGD Veržej

Gasilsko vozilo je pred vrati

Poštovani, dovolite nam, da še vas enkrat na kratko obvestimo o poteku nabave novega gasilskega vozila. Kot veste smo vas v prejšnji številki časopisa obvestili, da bi naj podvoze za novo vozilo prišlo že v mesecu maju. Ker je pri dobavitelju zaradi krize prišlo do nekaj dnevne ustavitve proizvodnje, se je tako dobava podvozja zavlekla do oktobra. Tako imamo sedaj vse dogovorjeno, da podvoze pride v Veržej v mesecu oktobru. Točen datum in prihod vam bomo sporočili naknadno z okrožnico. Prav tako smo že opravili razgovor z najugodnejšim nadgraditeljem, ki bo prevzel podvoze in ga nadgradil v vozilo ki bo ustrezalo vsem pogojem in zahtevam gasilske zveze Slovenije. Tako imamo že podpisano pogodbo z gasilsko opremo, ki je zagotovila, da bo avto dokončan do konca leta ali najpozneje v januarju. Tako je do sedaj opravljeno veliko dela okrog dobave podvozja, sedaj pa še nas čaka prav tako veliko dela pri sami nadgradnji. Moramo biti zelo pazljivi in natančni, kako in kje bomo namestili potrebno opremo, da bomo lažje in hitreje posredovali. Sama finančna plat nabave vozila še ni v celoti pokrita, zato še naprej prosimo vse krajanke, da skušajo v čim krajšem roku poravnati znesek za nabavo podvozja, saj bomo le tako lahko zagotovili nemoteno plačilo vozila. Vemo in zavedamo se časov v katerih se nahajamo, ko je vsak evro dobrodošel, vendar upamo, da bomo tudi tokrat s skupnimi močmi Veržejci uspeli izpeljati eno največjih nalog v investicijah društva. Vemo, da boste še naprej stali ob strani društvu in nas podpirali v naših prizadevanjih za boljšo požarno varnost. Ob tem se vam prav toplo zahvaljujemo in vas pozdravljamo z gasilskim pozdravom »Na pomoč«.

Mihael Kolbl, predsednik PGD Veržej



Foto: Mihael Kolbl



Foto: Mihael Kolbl

Miss narcis Darja Rus in spremljevalki (desno Ines Gaberc, levo Lidija Žilavec)

Veržejci tečejo fantastično sezono

Sezona kasaških dirk 2009 je v polnem zamahu, veržejski dirkači, trenerji in lastniki pa so že do sedaj pokazali, da sodijo v sam vrh kar se tiče rezultatov na tekmovanjih kot tudi na rejškem področju.

Pa začnimo na evropski sceni. Prvič v zgodovini slovenskega kasaštva je slovenski konj dobil to čast, da je lahko nastopil na Evropskem šampionatu petletnikov, ki je letos potekal v Trbižu v Italiji. Zastopal nas je Leonidas OZ, katerega lastnik je Alfred Hossman in je nastanjen v treningu pri Reneju Hanžekoviču. Da je bil velik dosežek že udeležba v dirki pove dovolj podatek, da ima zmagovalka dirke Ilaria Jet v karieri zaslužek okrog 800.000 €, naš Leonidas pa nekaj čez trinajst tisoč. Vseeno je zasedel dobro sedmo mesto in kljub galopu na štartu dosegel odličen kilometrski čas 1.16,9/2100 mA. Zmagovalka je tekla 1.13,9 in zaslužila 50.000 €!

Za nami je tudi kar nekaj rejških dirk. V najpomembnejši med njimi, 19. Slovenskem kasaškem derby-ju smo Veržejci stiskali pesti za kar dve naši favoritinji. Lady Luna iz hleva Hanžekovičevih, zmagovalka kvalifikacij, s štirimi zmagami letošnje sezone najuspešnejši veržejski kasač, nas je v »dirki leta« razveselila s tretjim mestom. Arisa, štiriletnica v lastništvu Mirka Šonaje je letos prav tako pokazala odlično formo z dvema zmago, drugim in tremi tretjimi mesti. Formo je potrdila tudi 27.9.2009 v Ljubljani, kjer je derby končala kot šesta.

Tudi kvalifikacije za triletno prvenstvo so Veržejcem nepričakovano vlile upanje na stopničke, ko je triletni Rambo Braneta Seršena dosegel odlično 2. mesto. Žal je do prvenstva zbolel in ni nastopil, je pa takoj na naslednjih dirkah v Ljutomeru potrdil odlično formo in svojemu vozniku po dolgih letih pritekel zmago. Je pa zato v prvenstvu konj Rufus Alar, vzrejen v hlevu Puharjevih, ki so ga spomladi prodali, zasedel odlično 3. mesto in dokazal kvaliteto veržejske reje.

Omeniti velja še konja Rokija trenerja Davorina Puharja, ki letos zmaguje ne samo doma ampak tudi v tujini. Zmaga in drugo mesto iz Avstrije, ter zmaga in drugo mesto iz Slovenije, ter še kopica uvrstitev na nagrajena mesta dokazujejo, da se Roki vrača na pota stare slave. Svojo krstno zmago je letos dosegel še njegov hlevski kolega Roker, odlično pa svoje prve kasaške korake stopa tudi Puharjeva dvoletnica Rebeka Alar, ki se je po drugem mestu v Lenartu dokazala še s 4. mestom v Avstriji. Med dvoletniki blesti tudi Hanžekovičev Lamiral, ki je v treh nastopih že zmagal, bil drugi in četrti.

Iz začetka sezone hrani dve zmagi še Prince November lastnika in voznika Jožeta Osterca, svojo prvo zmago je letos dosegla tudi Fiorela Saše Seršena, Hand Right (V. Šadl) pa je v osmih nastopih letos zabeležil 3 zmage, drugo in dve tretji mesti.

Če povzamemo, lahko ugotovimo da so veržejski kasači letos zmagali že neverjetnih 18 dirk, bili 12-krat drugi, 18-krat tretji, skupno pa imajo na računu kar 81 uvrstitev na nagrajena mesta. Matematično povedano zmagajo v vsakem petem štartu, na stopničke se uvrstijo v vsakem drugem nastopu, do nagrade pa pridejo v 80 % primerov. Impresivno!

Vito Šadl



Foto: Anja Oman

Lady Luna, tretjeuvrščena iz letošnjega derby-ja, zmaguje kot po tekočem traku. Voznik: R. Hanžekovič



Foto: Neja Štremfelj

Rambo kaže velik potencial, a mu je bolezen preprečila nastop v prvenstvu. Voznik: B. Seršen



Foto: Neja Štremfelj

Roki (št.5) blesti doma in v tujini. Voznik: D. Puhar



Foto: Vito Šadl

Leonidas OZ je zastopal slovenske barve na evropskem šampionatu v Trbižu



Foto: Filip Matko

rezija Štrakl (DSO Ljutomer) 776 točk, 2. Jože Senčar (DU Radenci) 775 točk, 3. Rudi Petek (DU G. Radgona) 736 točk itd. Nastopilo je 24 tekmovalcev.

Ekipi DU Veržej med članicami in DU Radenci med člani sta se uvrstili na letošnje državno prvenstvo.

Filip Matko

Regijski pikado

Na pomurskem regijskem tekmovanju upokojenk in upokojenecv v pikadu v Ljutomeru (12.6.2009) je med članicami zmagala ekipa Društva upokojencev Veržej (2347 točk) pred ekipo Društva upokojencev Radenci (2292 točk) in pred ekipo Društva upokojencev Murska Sobota (2240 točk). Sodelovalo je 7 ekip. Razvrstitev posamezno: 1. Metka Tropenauer (DU Radenci) 701 točka, 2. Marica Vajs (DU G. Radgona) 692 točk, 3. Angela Marinič (DU M. Sobota) 670 točk itd. Nastopilo je 28 tekmovalk.

Med člani je zmagala ekipa Društva upokojencev Radenci (2715 točk), pred ekipo Doma starejših občanov Ljutomer (2499 točk) in pred ekipo Društva upokojencev Veržej (2420 točk). Sodelovalo je 6 ekip. Razvrstitev posamezno: 1. Te-

20. srečanje krvodajalcev Slovenije v Veržeu

Vsoboto, 13. 6. 2009, je na nogometnem igrišču v Veržeu potekalo že jubilejno 20. srečanje krvodajalcev iz Slovenije ter sosednje Avstrije, Madžarske in Hrvaške, v organizaciji Krajevnega odbora RK Veržej, letošnjega dobitnika občinskega priznanja. Okoli 2000 udeležencev je uvodoma pozdravil župan Občine Veržej, Slavko Petovar, slavnostni govornik pa je bil novi predsednik RK Slovenije, Franc Košir. Bronasti znak za dolgoletno delo pri RK je prejel Drago Fras, eden od začetnikov srečanj krvodajalcev v Veržeu. Za glasbo in ples je poskrbel ansambel Štrk, manjkalo pa ni niti prleških in prekmurskih kulinarčnih specialitet.

Tatjana Vokić

Triglav v Veržeu

Kot vsako leto, smo se tudi letos zastopniki Zavarovalnice Triglav zbrali z namenom, da se seznanimo z novostmi, predvsem pa družimo ob dobri hrani, pijači ter glasbi.

Letos se je prireditvev odvijala 12.6.2009 na nogometnem igrišču v Veržeu, pod vodstvom predsednika sindikata zavarovalnih zastopnikov območne enote Murska Sobota, Marjana Kosija. Zastopniki, ki so se dogodka udeležili, so v Veržej pripeljali tudi svoje družine, ki so v času seje zaposlenih odkrivali znamenitosti Veržeja. Turistično društvo Veržej, FS Lešček in TIC Veržej so združili moči in udeležencem predstavili Veržej kot zanimivo turistično destinacijo. Tako smo si ogledali Babičev mlin na Muri, spominsko sobo Slavka Osterca, zbrane rokodelce v Centru DUO, kovačijo, Čebelarški muzej Krapje in Čebelarstvo Šalamun Jožef, spominsko sobo Frana Kovačiča, učno gozdno pot – Mrtvice reke Mure ter župnijsko cerkev sv. Mihaela. Po pestro preživetem dopoldnevu je sledilo kosilo, nato smo se z avtobusi pod vodstvom LTO Ljutomer zapeljali na Otok ljubezni v Ižakovce, v Ljutomer na ogled novega trga ter na Jeruzalem, ki je s cerkvijo Žalostne Matere božje in z arboretumom eksotičnega drevja baročni biser najlepših razgledov. Pod vinskimi goricami smo občudovali Ljutomer – prestolnico celotne Prlekije, dežele med Muro in Dravo. Po vrnitvi v Veržej je za dobro vzdušje poskrbel ansambel, ki nas je zabaval pozno v noč.

Kot pravijo, da vse lepo hitro mine, je tudi hitro minilo naše druženje. Čeprav nam je nagajalo grdo vreme, smo se zbrali v lepem številu, ter skupaj preživeli lep in prijeten dan, tudi zaradi vseh tistih, ki ste nam pomagali dogodek izpeljati, za kar se vam iskreno zahvaljujemo.

Marjan Kosi



Foto: TIC Veržej



Foto: Arhiv MCP

Društvo kmetič Križevci - Veržej

Naši uspehi so vodilo za v prihodnje

Kmetica je tista, ki zna prisluhniti potrebam družine in zazna težave, še preden nastopijo, tako da je na kmetiji pogosto tista, ki pravočasno usmeri delo v pravo smer. Kmečka ženska je z večjo mero obdarjena s potrpežljivostjo in darom opazovanja.

Nenehno delo na kmetiji in vključevanje v družabno življenje društva kmetič nas zaznamuje z doseganjem mnogih uspehov. Ti uspehi so rezultat naše vztrajnosti, prizadevnosti, iskanja nekaj novega, predstavljanja našega znanja ter naše lokalne skupnosti širšemu prostoru oz. celotni Sloveniji.

Tako smo s svojimi izdelki sodelovale na tradicionalni vseslovenski že dvajseti razstavi na Ptuj in požele velik uspeh. Vseslovenska razstava kulinarike prikazuje stoletno izvirno kulinarico ponudbo našega podežlja, bistveno prispeva k dvigu kakovosti naše kulinarčne ponudbe. Hkrati ozavešča potrošnike o pomenu prehranske kulture kot pomembne sooblikovalke kakovostnega življenja in slovenske identitete.

Vse prijavljene članice, ki so sodelovale na razstavi so si priborile visoka priznanja. Dve zlati priznanje je osvojila Marinka Stanjko iz Logarovec in sicer za rženi kruh in sadni kruh z manj kot 50 % suhega sadja, zlato priznanje za mešani kruh je dobila Eliza-

beta Kosi iz Ključarovec, je ena redkih, ki je sodelovala s svojimi izdelki na vseh dvajsetih razstavah. Bronasto priznanje je prejela Majda Markovič za janežve upognjence.

V mesecu juniju smo se udeležile državnega izbora mlade kmetice za leto 2009, kateri izbor je potekal v Cerkljah na Gorenjskem. Po razpisu so se na izbor lahko prijavile kmetice do starosti 40 let, katere so aktivno vključene v društva kmetič, ta društva pa v zvezo kmetič Slovenije. Naša predstavica je bila Majda Markovič, katera se je pomerila s še 15 prijavljenimi. Polna športna dvorana navijačev je pripomogla k tekmovalnemu vzdušju. Tekmovalke so se pomerile v znanju iz kulturno zgodovinskega področja Cerklj, strokovnega znanja iz kmetijstva ter praktičnega dela.

V mesecu juliju pa je bilo organizirano tekmovalstvo v kuhanju kisle juhe v Jakobskem dolu. Štiričlanska ekipa, katero so sestavljale: Stanka Slavič, Majda Markovič, Darja Cof in Marija Markovič je med 17 ekipami dosegla največji uspeh in si priborila zlato priznanje.

Za letošnje leto še imamo veliko planiranega. Obeležile bomo svetovni dan kmetice 15. oktober. Predstavile bomo naše minulo delo, širši javnosti želimo predstaviti izdelke, ki so nastajali na naših delavnicah čez vso zimo.

Tudi izobraževanju bomo dale svoj pomen. V novembru nadaljujemo z delavnicami na temo »izdelovali so jih že mati moja«. Pripravljena bodo zdravstvena predavanja, podrobneje se želimo seznaniti z zdravilnimi zelišči in njih uporabo ter psihološka predavanja.

Poskrbele bomo tudi za družabni del. Piknik ob priliki male maše je že tradicionalen, prav tako martinovanje, sodelovale pa bomo tudi v tekmovalnem delu izbora »naj stojnice«, ki poteka v okviru Rame.

Kmečka gospodinja je tista ki ohranja živo bogato dediščino kulinarčne kulture, katera je tesno povezana z družinskim izročilom in je izjemna osnova za oblikovanje sodobne slovenske kulinarčne ponudbe.

Frančka Lebarič, dipl. inž. agr.

Zvočno vizualni dogodek v Bunčanih

V sodelovanju in s pomočjo Mladinskega Centra Prlekije - Pokrajinskega Centra Nevladnih Organizacij - Regionalnega pomurskega multimedijskega centra je multimedijski umetnik Simon Svetlik v soboto 22. 8. 2009 na domačiji v Bunčanih 32 v živo izvedel zvočno vizualni dogodek. Svetlik ustvarja na vseh področjih vizualne umetnosti, ki jih kombinira in tako ustvarja nove kvalitete umetniškega izraza. Tokrat je zbranim občinstvu predstavil doživljajski prostor na odprtem, ki ga je ustvarjal v živo s pomočjo projektorske svetlobe ob predpripravljeni zvočni podlagi.

vir: Mladinski center Prlekije



Foto: Arhiv društva

Najmočnejši občan Občine Veržej

V soboto, 1. avgusta 2009, je v Veržeu potekalo 1. tekmovanje za naslov »NAJMOČNEJŠI OBČAN OBČINE VERŽEJ«, v organizaciji Društva aktivne mladine.

Tekmovanja se je udeležilo 7 tekmovalcev iz Veržeja in po 1. tekmovallec iz Bunčan in Banovec. Tekmovalci so se pomerili v šestih zelo zahtevnih igrah na moč. Vse do zaključka tekmovanja so bili vsi nastopajoči med seboj precej izenačeni in šele končni seštevki točk so nam prinesli »NAJMOČNEJŠEGA OBČANA OBČINE VERŽEJ«. Za leto 2009 si je to lovoriško prislužil Kristijan BELAK iz Veržeja, ki je poleg diplome in pokala za 1. mesto, prejel še denarno nagrado v višini 300,00 €, prehodni pokal in praktično darilo. Drugo uvrščeni je bil Tadej RANTAŠA, ki je prejel denarno nagrado 200,00 €, tretje uvrščeni pa

Kristijan PRAŠNIČKI, ki je prejel denarno nagrado 100,00 €. Praktične nagrade in diplome je prejelo tudi vseh ostalih šest pogumnih tekmovalcev: Alex BOBNJAR, Dejan PRAŠNIČKI, Benjamin KUKOLJ, Marko MARINIČ, Boštjan OSTERC in Marko BALAZIČ. Po zaključku tekmovanja je bila skupna misel vseh, da so najmočnejši občani prav vsi od naštetih tekmovalcev.

Jure Legen, predsednik DAM Veržej



Foto: Jure Legen

Odprtje razstave o bojih v Prlekiji 1991

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS) letos praznuje 10. obletnico ustanovitve. OZVVS Ljutomer združuje veterane vojne za Slovenijo iz občin Ljutomer, Križevci, Veržej in Razkrižje. Že od ustanovitve smo eno od najbolj aktivnih združenj v Sloveniji.

Pred dvema letoma smo pripravili razstavo na plakatih o dogodkih in bojih leta 1991 v Ljutomeru in Prlekiji, ki smo jo odprli ob praznovanju občinskega praznika občine Razkrižje. Uvodne besede in pozdrav je podal župan Stanko Ivanušič. Razlago same razstave pa je podal Alojz Novak, član našega predsedstva in član medvojnega območnega štaba TO ter aktivni udeleženec vojne za Slovenijo 1991.

Že takrat smo ugotovili, da bi bilo nujno pripraviti bolj celovito razstavo, ki bi realno prikazala razplet dogodkov

med osamosvojitveno vojno. Takoj smo pristopili k delu in uspeli, da smo razstavo odprli ob občinskem praznovanju dneva državnosti občine Ljutomer in 10. obletnici našega združenja. Slavnostni govornik na občinski proslavi dneva državnosti v kulturnem domu v Ljutomeru dne, 19. junija 2009 je bil načelnik



Foto: Marko Milič

Veterani Pomurja s predsednikom Janezom Pajerjem pred proslavo.



Foto: Marko Milič

Ljutomerski veterani po otvoritvi razstave z Alojzom Štajnerjem, načelnikom Generalštaba SV in Janezom Pajerjem, predsednikom Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

generalštaba Slovenske vojske general Alojz Štajner, razstavo pa odprl predsednik Zveze veteranov Janez Pajer. Posebej je poudaril, da moramo veterani sami poskrbeti, da dogodki iz osamosvojitvene vojne ne bodo pozabljeni in ravno tako pripravljene razstave bodo najbolj pripomogle k temu.

Najbolj aktivni pri pripravi razstave pa so bili Alojz Filipič, Alojz Novak, Miloš Vrbanič in Marko Milič.

Razstava je pripravljena na rolo panojih tako, da jo bomo lahko postavljali ob primernih dogodkih in po osnovnih in srednjih šolah, da bo tudi naša mladina, ki se je rodila po letu 1991 vedela kaj se je dogajalo takrat, saj v zgodovinskih učbenikih ta pomemben mejnik v naši zgodovini ni primerno prikazan in obravnavan.

*Marko Milič,
sekretar OZVVS Ljutomer*

Začetki kasaštva na veržejskih tleh

Kasaški šport je danes le eden od mnogih konjeniških športov, ki so našli srca in duše ljubiteljev konj. V Sloveniji je poznan že več kot 135 let in se prenaša iz roda v rod, z očeta na sina ali hčer. Kasaštvo tako ni samo del kmetijstva ali šport. Je še veliko več, je tradicija je del kulturne dediščine. In če vemo, da so bili zametki kasaštva v Sloveniji postavljeni na našem področju lahko z gotovostjo trdimo, da smo Veržejci kasaški šport vzeli za svojega že povsem na začetku njegovega razvoja.

Če delimo kasaško zgodovino na obdobja, jo je najbolje razdeliti v štiri skupine, ki so se začele ali končale z vojno. Vsaka vojna je temeljito spremenila smernice razvoja in zabilasala sledi predvojnega stanja, saj je bilo s spremembo meja in priključitvijo drugim državam tudi na kasaškem področju marsikaj drugače. Tako je najbolje, da delimo kasaško zgodovino na čas od začetka pa do 1. svetovne vojne, na čas med obema svetovnima vojnama, na čas po drugi svetovni vojni ter na čas samostojne Slovenije. Dotaknimo se za začetek časa pred prvo svetovno vojno.

Reja toplokrvnih konj se je v okolici Ljutomera dogajala že v 18. stoletju. Potreba po hitrejših vozni konjih se je pojavila zaradi prodaje in prevoza vina v bližnje in oddaljene kraje. Tako bi naj toplokrvni konji iz Ljutomerskega okoliša za pot do Benečije in nazaj porabili štirinajst dni manj kot konji iz oklice Ptuja in Središča. Glede na to, da so imeli na Murskem polju lepe in iskre konje ni presenetljivo, da so tam pripravili prve dirke konjskih vpreg v kasu. Leta 1874 so v okolici

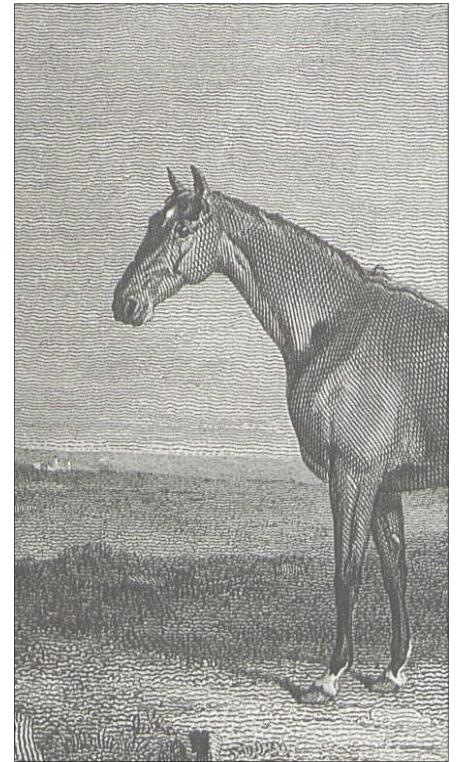
Ljutomera organizirali ocenjevanje konj, ki mu je sledila dirka v kasu. Te dirke se je udeležilo 25 enovpreg. Dva tisoč sežnjev (3792m) dolgo stezo je v času od devetih do štirinajstih minut uspešno prevozilo 23 tekmovalcev. Prve dirke so bile tako uspešne, da so že naslednje leto ustanovili Društvo za dirkanje s kobilami v kasu.

Več kot samo dirke

Konjske dirke so povsod pozele veliko zanimanje okoliških prebivalcev. Za kmečko prebivalstvo so bile eden redkih družabnih dogodkov, ko so si lahko vzeli čas za javno druženje in veseljačenje. Na dirkah so se zbrali tako kmečki ljudje kot mestna gospoda. Ljudje so imeli dirke radi tudi zato, ker so se ob takšnih priložnostih srečali s starimi prijatelji in izvedeli novosti, ki so se dogajale po svetu. Fantje so na dirke prihajali predvsem zaradi veselice, ki je bila po koncu tekmovalnega dela. Zraven voznikov so bile tudi njihove družine, tako da so na kmetijah ostali le dekle in hlapci.

Minka, najhitrejša kobila kmečke reje

Leta 1893 so v Ljutomer pripeljali prvega ameriškega kasača – Browna. Ameriške kasače so ljudje hitro sprejeli, saj so bili njihovi potomci precej hitrejši od drugih. Najhitrejša potomka Browna je bila Minka (rejec Anton Petovar iz Bunčanov), ki je leta 1903 v Mariboru zabeležila čas 1.41 in leta 1906 v Gradcu čas 1.39. Minka ni bil le najhitrejši konj ljutomerske ali slovenske reje, bila je najhitrejši konj kmečke reje v vsej tedanji Avstriji. Njen voznik in rejec Anton Petovar iz Bunčanov pa je bil najboljši voznik. Graško dirkalno društvo je celo razpisalo nagrado za konja kmečke reje, ki bi podrl njen rekord. Nagrade niso izplačali, saj njenega rekorda ni uspel



premagati noben konj. Še petnajst in več let pozneje je bilo malo konj slovenske reje, ki so bili sposobni premagati njen čas.

Prva svetovna vojna

Med samo vojno kasaški šport ni utrpel hujših udarcev, še naprej so pripravljali dirke in vozili konje na razstave v Gradec in na Dunaj. Drastične spremembe so se zgodile šele po koncu 1. svetovne vojne in z nastankom jugoslovanske države. Vse plemenjake so odpeljali v Gradec in rejci so ostali brez plemenilnega materiala. Na srečo si je kasaška reja kmalu opomogla in po vojni je kasaški šport doživel pravi razcvet.

Vito Šadl

Viri:

Ljutomerske konjske dirke, Angelos Baš, Obzorja Maribor, 1976.

Revija o konjih, letnik 17, številka 3, str. 32,33, Jana Šepetavc, marec 2009.



28. 5. 2009

Varovanje in prenašanje znanja tradicionalnih ljudskih obrti: metode in primeri z Norveške

V Slovenskem etnografskem muzeju smo se udeležili predavanja Atle Ove Martinussena, direktorja norveškega muzeja Museumssenteret i Hordaland in nekdanjega vodje raziskav in razvoja v enoti Norsk handverksutvikling (Razvoj norveških obrti) muzeja Maihaugen. Predavanje je bilo izvedeno v okviru projekta LJUDEM (LJUdska DEdiščina za Muzeje na Banjski in Trnovski planoti). Za vitalno ohranjanje dediščine je bistven kontinuiran prenos rokodelskega znanja na mlade ter učenje skozi prakso z mojstri, prav tako pa je potrebno delo muzejev čim bolj približati širši javnosti (javne konservatorske in restavratorske delavnice, usposabljanja za rokodelce, vključevanje prostovoljcev, svetovanje lastnikom pri obnovi), pri čemer so bili omenjeni norveški muzeji predstavljeni kot primer dobre prakse. Finančne investicije v restavratorske projekte v neki lokalni skupnosti imajo lahko "spin off" učinek na celotno regijo, saj se tako vedno več ljudi zaveda pomena kulturne dediščine, tudi sami začnejo z obnovo svojih hiš, rokodelstvo se ohranja in hkrati revitalizira. Tradicionalna znanja in veščine so neločljivo povezana z naravnim okoljem (živa kulturna krajina).

3. 6. 2009

Izvolitev predstavnice Centra DUO v svet združenja Europa Nostra

Europa Nostra je evropsko združenje okoli 250 nevladnih organizacij (med njimi je tudi Center DUO), 150 pridruženih organizacij in 1500 individualnih



članov iz več kot 50 držav, aktivno delujočih na področjih varovanja in promocije evropske kulturne dediščine in krajine (<http://www.europanostra.org>). Tretjega junija 2009 so na generalni skupščini v Taormini (Sicilija) potrdili nove člane sveta Europe Nostre, med katerimi je kot predstavnica Slovenije bila izbrana tudi Tatjana Vokić, takrat zaposlena, sedaj prostovoljka pri Centru DUO. Večji del publikacij Europe Nostra je v tiskani obliki od sedaj dostopen tudi v novonastajajoči knjižnici Centra DUO, poskrbeli bomo tudi za njihovo razdelitev po večjih slovenskih knjižnicah in kulturnih ustanovah, hkrati pa bomo tekom letošnjega leta pripravili slovenske prevode dokumentov, ki so bili sprejeti na vsakoletnih zasedanjih članic in podpornikov združenja. Slovenske nevladne organizacije, združenja in posamezniki, ki se ukvarjate s kulturno dediščino, lahko svoja vprašanja in predloge glede Europe Nostra ter poročila o vaših dejavnostih, s katerimi želite seznaniti širšo evropsko javnost oz. vzpostaviti sodelovanje z drugimi evropskimi NVO posredujete na naslov Centra DUO.

15. 7. 2009

Uradni začetek izvajanja projekta Rokodelska akademija

Skupaj z vodilnim partnerjem Občino Veržej in preostalimi 9 slovenskimi in madžarskimi partnerji je Zavod Marianum Veržej – Center DUO julija začel z izvajanjem 3-letnega mednarodnega projekta Rokodelska akademija, programski vodja Rokodelske akademije in nova kadrovska okrepitev Centra DUO pa je Ivan Kuhar. Vabimo vas, da redno spremljate spletno stran www.centerduo.si/rokodelska_akademija in se nam pridružite na rokodelskih delavnicah.



Foto: TIC Veržej

8. 8. 2009

Prleški sejem po celen Lotmerki

Center DUO se je s svojo pod-enoto TIC Veržej udeležil tradicionalnega sejma v Ljutomeru. Predstavili smo turistično ponudbo Občine Veržej ter delček bogatega izbora izdelkov domače in umetnostne obrti SV Slovenije, ki jih lahko najdete v Centru DUO Veržej.



Foto: Tatjana Vokić



Foto: Tatjana Vokić

22. 8. 2009

23. Festival ljudskih umetnosti v Budimpešti

Ob dnevu sv. Štefana, osrednjem madžarskem državnem prazniku, se je letos v Budimpešti, med 20. in 23. avgustom, odvijal že 23. Festival ljudskih umetnosti. Nadvse živahen rokodelski sejem v slikovito okolje Budimskega gradu, vpisanega na seznam

Unescove svetovne dediščine, vsako leto privabi cele množice domačih in tujih obiskovalcev. Tudi del slovenskih partnerjev v mednarodnem projektu Rokodelska akademija se je, v odlični organizaciji Goriškega društva za lepše vütro, udeležil ogleda sejma z namenom spoznavanja madžarskega tradicionalnega in sodobnega rokodelskega ustvarjanja.



Foto: Mirko Rakovnik

29. 8. 2009

Blagoslovitev prenovljenih prostorov Centra DUO

Ob letošnjem slavnostnem obeležju 100. obletnice smrti Antona Puščenjaka z odkritjem spominske plošče je potekala tudi blagoslovitev prenovljenih prostorov Centra DUO, upravnega in dokumentacijskega dela stavbe, v katerem bo potekala operativna izvedba projekta Rokodelska akademija. Prostore je blagoslovil višji predstojnik salezijancev, akademik, dr. Alojzij Slavko Snoj.

5. in 6. 9. 2009

Na obisku rokodelskih dogodkov v Filovcih in Neradnovcih

Eden izmed pglavitnih ciljev Rokodelske akademije je spoznavanje in vključevanje slovenskih in madžarskih rokodelcev v aktivnosti projektnih partnerjev. Tako smo se septembra, skupaj z drugimi projektnimi partnerji, udeležili dneva odprtih vrat lončarstva Bojnec v Filovcih in rokodelskega sejma Den meštrov z Goričkoga v Neradnovcih.

Janez Krnc, vodja Centra DUO

Miholovo v otroških očeh

Nadangel Mihael je zavetnik naše cerkve, praznuje 29. septembra. Že od nekdaj je bila ta nedelja bolj slovesna od ostalih v letu. Dogodka iz praznovanja se je spomnila Marija Ferenc, rojena 1938. leta.

Na toto nedelo je bila slavnostna meša, kero so meli bor trije ali pa štirje mešnike. Tudi predga je bila malo dukšna kak ovači. Po meši pa smo f farofe kühale veki obet za fse okoliške župnike. Tudi duma smo na toti den meli proščeje, na kerega smo povobile fse sorodnike, ka smo fküp pojele slavnostni obet.

Na toto nedelo je bija sejem, fse tü okrog farofa pa fse do Brünčoveh. Tüdi ringlšpile so meli. Spotin se, kdo sen bila stara okoli deset let, je Meušova s Celja mela tüde tü sejem, pa jene mož. Je mela oringle, prstane, fse mogoče obeske in te sen jas ene plove oringle zaglednila, takše, ka so se samo zašpičile na vüho in jas sen jih po sili ščela mete. Te mi jih je ali mati šla pa kúpila. Vači sen jas sploh ne oringlof trpela, ka bi meni nešče lükjo v vüho dela. Toti pa so bili za zašpičiti, pa takše lepe plove forbe so bili, ki meni je plova forba že od negda nejlepša bila. Polek na sejmi pa so bili tüdi lecitare, košare, krbüle, pa puno lončarije je bilo.



dukšen – daljši; primernik od dolg

farof – župnišče; hiša, namenjena za prebivanje župnika in za župnijski urad

forba – barva; lastnost predmeta, katero očesu posreduje svetloba,

ki jo telo seva, odbija ali prepušča

krbüla – košara; večja pletena posoda različne oblike za prenašanje ali hranjenje česa, navadno z enim ročajem

kühate – kuhati; delati hrano (bolj) užitno z delovanjem toplote

küpite – kupiti; dobiti kaj tako, da se plača dogovorjena cena

lecitare – lect; pobarvano pecivo v obliki figur z okraski:

lükja – luknja; kar nastane na mestu, kjer se snov odstrani, pretrga, predre

meša – maša; glavni verski obred, ki ga opravlja duhovnik pri oltarju

mešnik – mašnik; duhovnik, ki mašuje

mete – imeti; izraža, da je kaj osebkova svojina, lastnina

nešče – nekdo; izraža neznano ali namenoma neimenovano osebo

obet – kosilo; obrok hrane, ki se je opoldne ali zgodaj popoldne

oringl – uhan; okrasni predmet za nošenje na ušesnih mečicah

ovači – drugače; razmere ali stanje, ki se razlikujejo od določenih

plove – moder; ki je take barve kot plavica, jasno nebo

povobite – povabiti; izraziti, sporočiti komu željo, da kam pride, se udeleži česa zlasti zaradi pogostitve

predga – pridiga; govorno podajanje vsebinsko zaokrožene verske snovi

proščeje – proščenje; praznovanje godu zavetnika cerkve

ringlšpil – vrtiljak; naprava z visečimi sedeži, ki se vrtijo za zabavo ljudi na njih

ščete – želeti; čutiti v sebi željo, da je kdo deležen česa

vüha – uho; čutilo za sluh in ravnotežje

zašpičite – pripeti; pritrditi, namestiti z iglo, zaponko

-----Ivan Kuhar

Velika politika v naši majhni vasi

Kako je Rihtar pretental obrambne inšpektorje?

Ljutomerčani še danes ne morejo dojeti, zakaj so bile roženice za streho zadružnega doma v Veržaju prekratke, v Ljutomeru pa ravno pravšnje. Pa tudi tega ne morejo razumeti, zakaj so inšpektorji za obrambo odšli iz Veržaja tako navdušeni nad Rihtarjevimi obrambnimi načrti. Pa začnimo kar po vrsti.

Ko so Verženci zgradili svoj združni dom, so bili v njem tudi prostor za hišnika, Rihtarjeva pisarna, združna trgovina in matični urad. Ko so že imeli pisarno, so zaposlili tudi Rihtarja. Menili so, da bo ob stalni zaposlitvi Rihtar bolje poskrbel za okolje in komunalne zadeve in da bodo s pomočjo njega lažje zgradili prepotrebno kanalizacijo.

Pa so prišli gospodje iz Ljutomera, ko so izvedeli, da imajo Verženci profesionalnega Rihtarja, da bi ga seznanili tudi z izdelavo obrambnih načrtov v slučaju napada zunanjega sovražnika na njihovo rihtarijo. Rihtar jih je poslušal, skušal dojeti njihove zahteve, vendar bolj je poslušal, bolj ni nič razumel. Gospodje iz Ljutomera so odšli, Rihtar pa brž k svojemu očetu, ki je bil med drugo svetovno vojno v Veržaju bolničar, pa ni nič drugega vedel od medicine, kot mlade pujske kastrirati. Ko je Rihtar svojemu očetu obrazložil, kaj vse od njega zahtevajo gospodje iz Ljutomera, mu je oče rekel: »Veš kaj, eno je realnost, drugo so iluzije, vse skupaj pa je ena velika politika, na koncu pa vse drugače pride.«

Rihtar se je odpravil nazaj v pisarno in po telefonu spraševal svoje stanovske kolege in kolegice, kako se naredijo obrambni načrti. Povedali so mu, da je to enega ogromnega dela in popisanega papirja, kar za tri debele ordnerje in da je potrebno vsakodnevno te načrte spreminjati in jih novelirati. Tako bi moral Rihtar iti od hiše do hiše in preverjati pri gospodinjah, koliko imajo zalog hrane, da bi v slučaju napada zunanjega sovražnika lahko prispevali še za prehrano naših braniteljev, morda partizanov, ali kako bi se že ti v danem trenutku imenovali. Ta zahteva Ljutomerčanov ni in ni šla Rihtarju v glavo.

Spomnil se je očetovih besed: »Na koncu pa itak vse drugače pride.«

In če bo Rihtar moral tako evidenco vsakodnevno voditi, Verženci ne bodo nikoli imeli asfaltiranih cest, ne izgrajenega vodovoda, ne kanalizacije, ne ulične razsvetljave, ne telefonije, ne kabelske televizije in še bi lahko našteval, česar v Veržaju ne bodo mogli izgraditi, če se bo ukvarjal s takimi neumnosti, da bo vodil evidenco,

koliko sleherna gospodinja na dan moke in sladkorja porabi in koliko bo lahko dala za eventuelne partizane.

Rihtar je tuhtal in gruntal, kaj naj naredi? Nekega deževnega jutra se je lotil izdelave obrambnih načrtov. Porabil je nekaj kosov papirja, še zdaleč pa ne toliko ordnerjev, kot so mu zapovedali gospodje iz Ljutomera. Zložil je načrte v omaro in za njega je bil ves obrambni cirkus končan.

Nekega lepega jutra so se pri Rihtarju oglasili gasilci, ki so ravno takrat adaptirali svoj gasilski dom. Potožili so mu, da ne morejo dobiti zidarjev

za dokončanje zidu, saj so se za jutri že najavili tesarji za izdelavo ostrešja.

Rihtar ni dolgo premišljeval. Stekel je domov, se preoblekel in bil že na podstrešju gasilskega doma. Gasilci so samo gledali, kako gre Rihtarju zidarsko delo od rok.

Kmalu pa so jih zmotili gospodje iz Ljutomera: »Rihtarja iščemo!«

Rihtar je pogledal iznad zidu in se oglašil: »Prosim!«

»Ne iščemo zidarjev, vašega Rihtarja iščemo!« se je spodaj oglašil gospod iz Ljutomera.

»Kaj pa bi z Rihtarjem?« je vprašal Rihtar s tresočim glasom, saj je vedel da gre za nekaj resnega. Splezal je z gasilskega doma, podal gospodu iz Ljutomera roko: »Želite?«

»Saj sem vam rekel, da ne iščemo zidarja, iščemo Rihtarja!«

»Saj, saj, to sem jaz.«

»Ja, kaj pa delate tukaj? Vaše mesto je na rihtariji in ne na zidariji!«

»Že, že,« mu je odvrnil Rihtar, »ko pa je potrebno zgraditi prostore za partizansko komando.«

»Prišli smo preverjat obrambne načrte,« je z resnim glasom odgovoril gospod.

Rihtar in gospod iz Ljutomera sta brž odhitela v pisarno. Po ogledu Rihtarjevega obrambnega veleuma, je gospod pogledal iznad očal in dejal: »Nekaj imate, vendar je to premalo. Še bo treba dopolniti. Potrebno bo popisati vso živino, vso perutnino, vso vino, itd.,« je naročil gospod.

Pripomnil je: »Vsi skupaj lahko pričakujemo republiško obrambno inšpekcijo, tista pa je nemilostna.«

Gospod je odšel in Rihtar si je oddahnil. Pa ne za dolgo. Čez nekaj dni se je pred rihtarijo zaustavil avto z ljubljansko registracijo. Rihtar je vedel, da nemara to mora biti republiški inšpektor za obrambo. Ostal je mirnih živcev, saj se je v trenutku spomnil očetovih besed, da na koncu to vse drugače pride. Gospod je vstopil v pisarno in povedal, da bo malce pregledal obrambne načrte. Rihtar mu je prinesel tistih nekaj papirjev. Inšpektor jih je skrbno prebral in na koncu vprašal, kje je več papirjev. Rihtar mu je povedal, da na koncu to vse drugače

pride in mu dopovedoval, da je v naravi to vse drugače.

»To bi jaz rad videl,« je bil radoveden inšpektor.

Rihtar ga je takoj povabil in že sta se odpeljala k Babičevemu mlinu, kjer je Rihtar pričel razkazovati svoj obrambni načrt: »Glejte gospod! Ko bo v naš kraj prišel sovražnik bo sigurno lačen. Ker ne bo elektrike, bomo zrnje mleli tukaj pri Babičevem mlinu, ki ga poganja voda. Nekaj moke bomo dali sovražniku, da nas bo pustil pri miru, enkrat več pa naši obrambi ali partizanom, kakor koli že se bodo ti imenovali. Oglejte si mlin, potem bova šla dalje.«

Inšpektor si je z zanimanjem ogledoval mlin na vodni pogon in povedal, da še svoj živi dan ni videl kaj podobnega, nato sta sedla v avto in se odpeljala v

Kovačijo. Rihtar je pozvonil pri vhodnih vratih in na pragu se je prikazala gospodinja. Rihtar jo je zaprosil, naj odpre vrata garaže. Ko jih je odprla, je Rihtar vprašal inšpektorja: »Kaj vidite, gospod inšpektor?«

»Garažo in eno staro katrcico,« mu odvrne inšpektor.

Nato Rihtar ukaže gospodinji: »Odpelji avto iz garaže!«

Gospodinja izpolni Rihtarjevo povelje in odpelje avto iz garaže.

»No, in kaj vidite sedaj gospod inšpektor?«

»Prazno garažo,« mu odgovori le-ta.

Rihtar stopi v garažo in sname železni pokrov s stene.

»No, gospod inšpektor, to pa je skrivna peč za peko kruha braniteljem naše države«, se je pobahal Rihtar.

Gospodinja je Rihtarja in inšpektorja pobila v kuhinjo in jima odrezala vsakemu kos kruha rekoč, da bosta vedela, kakšen kruh bodo jedli branitelji. Za nameček jima je ponudila še kepico zaseke, katera je inšpektorju zelo tekmila, saj kaj takega še živi dan v Ljubljani ni poskusil. Inšpektor se ni mogel načuditi iznajdljivosti pridnih Veržencev, se poslovil od Rihtarja in se udeležil zaključne ocene obrambnih načrtov v ljutomerski občini.

Drugi dan so Rihtarja pozdravljali vsi občinski uradniki in ga spraševali, le kakšni obrambni načrt je mogel Rihtar inšpektorju pokazati, da ga je pred vsemi

uradniki tako hvalil in celo dejal, naj si gredo v Veržaj ogledat obrambni načrt. Rihtar pa jim je samo smeje dejal: »Veste, na koncu pa itak to vse drugače pride.«

Čez nekaj let pa je namesto zunanjega sovražnika prišel notranji sovražnik (JLA). Rihtar je čakal v svoji rihtariji, če bo potrebno delovati po obrambnih načrtih. Pa ni bilo ne pri njem ne po drugih rihtarijah nobenega povelja o uporabi obrambnih načrtov. Pa res, na koncu je itak vse drugače prišlo. *Janez Ferenc*

od 1. 10. do 31. 12. 2009

DATUM	URA	DOGODEK	VSEBINA	LOKACIJA	ORGANIZATOR
27. 9.	9.30	Miholovo - žegnanje	Župnijski praznik, pridigar bo rojak g. Srečko Fras	Župnijska cerkev	Župnija Veržej
9. 10.	19.30	Ob svetovnem dnevu turizma v misijonskem mesecu	Angola – dežela raznovrstnosti (predava: Marko Suhoveršnik, SDB in prostovoljec v Angoli)	Zavod Marianum Veržej	Zavod Marianum Veržej - TIC Veržej
24. 10.	20.00	Večer folklore	Obisk gostov iz Lukorana na Hrvaškem	Zavod Marianum Veržej	Župnija Veržej
30. 10.	19:30	Leti koncert kulturnega kluba A propos	Nastopajo: Romana Krajncan, Primož Grašič, Matej Hotko, Kristjan Krajncan, Kaja Draksler, Rihard Zadravec - Riki. Umetniški vodja ansambla Lojze Krajncan.	Dom kulture Veržej	Kulturni klub A propos
20. 11.	9.00	Mednarodna konferenca v Veržeu	Uvodna konferenca s strokovno ekskurzijo v okviru projekta Rokodelska akademija	Dom kulture Veržej / Pomurje	Občina Veržej
4. 12.	11.00	2. Razstava slovenskih jasic v Veržeu	Slavnostna otvoritev razstave s kulturnim programom	Kovačičeva dvorana Zavoda Marianum Veržej	Zavod Marianum Veržej s partnerji
začetek decembra		Otroci Doma Veržej vabijo...	Predstavitve in prodaja ustvarjalnih izdelkov	predverje enote Doma in /ali pri vhodu trgovine Narcisa	Dom Veržej
5. 12.	15.00	Miklavževanje	Obdarovanje otrok in kulturni program	Občinska dvorana	Župnijski Karitas
2. polovica decembra	18.00	Božični koncert	Tradicionalni božični koncert komornega zbora Orfej	Župnijska cerkev	Župnija Veržej
26. 12.	9.30	Blagoslov konj	Maša in nato blagoslov konj, pogostitev	Pri župnijski cerkvi	Župnija Veržej

Otroci Doma Veržej vabijo

Otroci OŠ Veržej enote DOM v prostem času veliko likovno ustvarjamo iz naravnih in umetnih materialov. Želeli bi se Vam predstaviti z vsemi drobnimi stvaritvami, zato Vas vljudno vabimo, da se nam pridružite v začetku decembra v predverju enote Doma in /ali pri vhodu v trgovino v Veržeu.

Pričakala Vas bo pisana paleta izdelkov in nasmejanih obrazov.

Če Vas bodo naše umetnine navdušile, jih boste lahko tudi kupili.

Vljudno vabljeni!

Otroci Doma Veržej

Podrobnejše informacije Vam bomo posredovali konec meseca novembra preko oglasne deske pri trgovini.

Vse spremembe in dopolnitve dogodkov bodo objavljene na spletni strani www.centerduo.si, za vse podrobnejše informacije pa nas lahko obiščete tudi na sedežu TIC-a Veržej, od ponedeljka do sobote med 9.00 in 15.00.



TIC Veržej
Puščenjakova 1
SI - 9241 Veržej

T: +386 51 654 778
F: +386 2 588 90 61

E: center.duo@siol.net
W: www.centerduo.si



10. občinski praznik Občine Veržej

V nedeljo, 31. maja 2009, je občina Veržej obeležila svoj 10. občinski praznik. Poleg podelitve občinskih priznanj in nagrad je k še posebej slavnostnem vzdušju prispevala tudi uradna otvoritev rekonstruirane povezovalne ceste med Veržejem in Banovci ter izgrajene sprehajalno-kolesarske poti z javno razsvetljavo.



Prejemniki občinskih nagrad in priznanj v letu 2009 v družbi župana Slavka Petovarja (od leve proti desni): Anton Režonja, ki je v imenu KO RK Veržej prevzel plaketo Občine Veržej, Frančišek Rozmarič (priznanje z denarno nagrado) in Anica Osterc (pismo priznanje Občine Veržej).



Občine Ljutomer, Franc Jurša, slavnostni gost dogodka.



Za glasbo in ples so, poleg otroškega zbora iz Veržeja, poskrbeli tudi domači harmonikaši in folklorna skupina Leščeček.



Župan Slavko Petovar je izpostavil pomen nove infrastrukturne pridobitve za varnost občanov in nadaljnji razvoj turizma v občini. Investicijo je delno sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj v okviru Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«, prednostne usmeritve »Razvoj obmejnih območij s Hrvaško«.



Otvoritveni trak sta simbolično prerezala župan Slavko Petovar in Miran Blagovič, direktor podjetja Segrap, d.o.o.



Povezovalno cesto in sprehajalno-kolesarsko pot je za varno pot blagoslovil župnik Jožef Krnc.